SAVIETĪBAS BIBLIOTĒKA

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

NOVADNIEKS

ISSN 1407-9321

● OTRDIENA, 2005. GADA 28. JŪNIJS ● Nr. 47/48 (7550/7551) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,26

TV programma
28. jūnijs — 3. jūlijs

Skati sagaidīja saposti un darbīgi

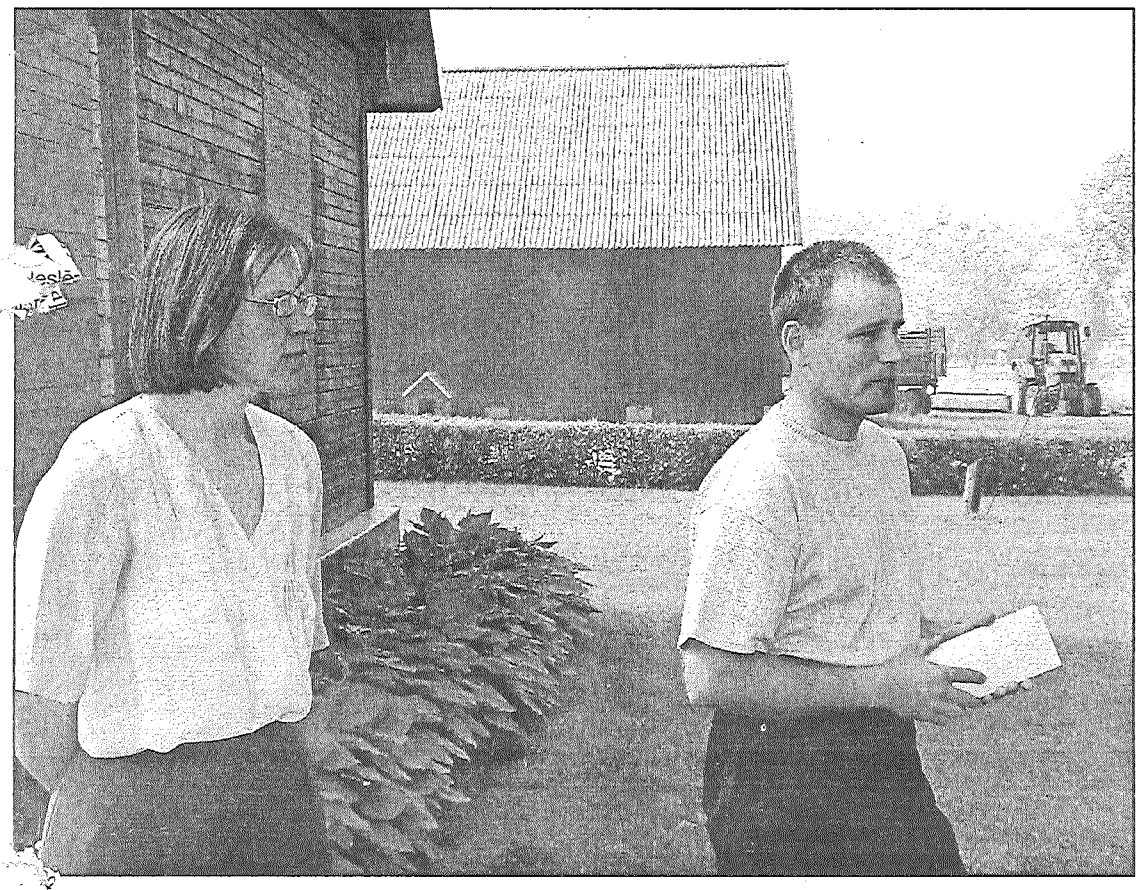

Vārkavas novada Rožkalnu pagasta jaunie zemnieki Linda un Andris Neicenieki konkursa «Sakoptākais Preiļu rajona novads, pagasts 2005» vērtēšanas komisijai rādīja gan jauniegādāto tehniku, gan labiekārtoto piena māju. Ja neskaita darba stundas, daudz var panākt arī viena gada laikā. Foto: M.Rukosujevs

Līgo dienas priekšvakarā, 22. jūnijā, konkursa «Sakoptākais Preiļu rajona novads, pagasts 2005» vērtēšanas komisiju saposti un darbīgi sagaidīja Vārkavas novada ļaudis. Kopā ar Vārkavas pagastu viņi bija pēdējie, ko komisija aplūkoja šī gada skatē.

Lepojas ar vēsturiskiem objektiem

Skates maršruts sākās pie Arendoles baznīcas, kur komisiju kopā ar katoļu draudzes aktīvistiem sagaidīja dekāns Aleksandrs Madelāns. Viņš iepazīstināja ar dievnama vēsturi, tā atjaunošanas gaitu. Bijušās sporta zāles un veikala vietā baznīcā atkal atgriezies Dieva gars. «Cilvēku mīlestība pret Dievu bija tik liela, ka kopīgiem spēkiem baznīca atjaunota un ik svētdienas uzņem daudzus apkārtējos ticīgos,» ar panākto lepojās priesteris.

Turpinājums 4. lappusē.

Laimīgā plastmasas pudele sagādās 1000 latu balvu pašvaldībai

Latvijas Zaļais punkts (LZP) sola dāvināt izlietotā iepakojuma dalītās vākšanas konteinerus 1000 latu vērtībā tai Latvijas pašvaldībai, kuras iedzīvotājs piedalīsies LZP akcijā «Laiks šķirot plastmasu!» un iegūs galveno balvu tās noslēgumā.

Sociālo akciju «Laiks šķirot plastmasu!» LZP rīko no šī gada jūnija līdz septembrim, aicinot iedzīvotājus izmest plastmasas iepakojumu tam paredzētajos konteineros un nodot to otrreizējai pārstrādei.

Jūnijā, jūlijā un augustā notiks akcijas starpizlozes, kurās naudas balvas — 20 vai 10 latus — būs iespēja laimēt 150 akcijas dalībniekiem. Galvenā balva tiks izlozēta akcijas noslēgumā septembrī. Ja izlozētā pudele būs marķēta ar Zaļā punkta zīmi, tad uzvarētājs iegūs 1000 latu naudas balvu. Savukārt, ja šāda marķējuma uz pudeles nebūs, tad laimests būs 500 lati.

Lai piedalītos akcijā, iedzīvotājiem tukšā plastmasas (PET) pudelē jāievieto zīmīte ar savu vārdu, uzvārdu, tālruņa numuru un adresi. Pudele jāsaplacina un pēc tam jāizmet plastmasai paredzētajā konteinerā ar Zaļā punkta zīmi. Akcijā piedalīsies tikai saplacinātās pudeles.

Akcijas laikā savāktās PET pudeles tiks nogādātas uz pārstrādi rūpnīcā AS «PET Baltija». «AS «PET Baltija» rūpnīca ir vienīgā Latvijā, kurā tiek veikta plastmasas pudeļu pārstrāde. 2004. gadā rūpnīca ir saražojusi vairāk nekā 600 tonnas tīru PET pārslu, kas tālāk tiek izmantotas šķiedru, PET plēves un citu iepakojuma materiālu ražošanai,» komentē AS «PET Baltija» komercdirektors Aigars Grinbergs.

S.Ķīkule,
sabiedrisko attiecību speciāliste

Neaizmirsti abonēt «NOVADNIEKU» 2005. gada 2. pusgadam!

Laikrakstu var abonēt **VISĀS** Preiļu rajona pasta nodaļās, redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, vai internetā *www.novadnieks.lv* **no JEBKURAS** mēneša dienas līdz mēneša, ceturkšņa vai gada beigām. Izmanto izdevību— abonē ar atlikto maksājumu pa tālruni 5307056.

● REKLĀMA ● REKLĀMA ● REKLĀMA

MĒNESS APTIEKA

14.06.-30.06.
-20% visam*
Rīta stundās līdz plkst. 12.00
«Preiļu Lauvas aptieka», Tirgus laukumā 3
Tel. 53 21 210

* atlaides nesummējas;
* izņemot kompensējamos medikamentus;
* precēm vērtība līdz Ls 10;
* atlaide spēkā pilnam iepakojumam.

Preiļu parka vecajā estrādē
30. jūnijā plkst. 19.00

Ieeja bez maksas
BELLACCORD
grupas "BELLACCORD" KONCERTS
Dziedāsim līdzi mums visiem labi pazīstamas un mīļas dziesmas!
Nenoguliet labāko šīs vasaras koncertu!

Hipotēku banka
Sadarbībā ar Preiļu pilsētas Domi

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Prezidente: politiķiem jādomā par valsti

Valsts prezidente 22. jūnijā tradicionālajā runā Saeimā pirms parlamenta vasaras brīvdienām vairāk koncentrējās uz valdības veikuma kritizēšanu, kā arī brīdināja politiķus par gaidāmajām vēlēšanām, jo sabiedrības attieksme pret priekšvēlēšanu solījumiem gadu gaitā kļuvusi kritiskāka. Līdzās Aigara Kalvīša vadītās valdības kritikai ar Krieviju nenoslēgtā robežlīguma dēļ otrs smagākais pārmetums, kas izskanēja prezidentes V. Vīķes-Freibergas runā, bija par augsto inflāciju, no kuras Latvijas iedzīvotāji ciešot jau kopš pagājušā gada, kā arī par faktu, ka Latvija ir nabadzīgākā valsts ES. Savukārt premjers Aigars Kalvītis apgalvo, ka inflācijas pieaugums ir apturēts un valdība darot visu iespējamo, lai mazinātu tās radītās sekas, īpaši uz maznodrošinātajiem iedzīvotājiem. «Tauta vēro, vai politiķi uzņemas spriest un runāt par būtiskiem, ilglaicīgas attīstības jautājumiem vai arī tikai laužšķēpus mākslīgi radītās drāmās un konfrontācijās par triviāliem jautājumiem, lai iegūtu īslaicīgu popularitāti,» no Saeimas tribīnes norādīja prezidente. Pēc V. Vīķes-Freibergas domām, jaunajām ES dalībvalstīm, arī Latvijai, jābūt psiholoģiski gatavām pieņemt svarīgus lēmumus un domāt plašākā – Eiropas un pasaules – kontekstā. «Te nu ir mūsu izdevība nākt ar idejām un iniciatīvām, kas var palīdzēt visas Eiropas idejai. Te nu ir mūsu izdevība pierādīt gan savu radošo izdomu, gan savu sīkstumu un darbspējas,» deklarēja prezidente.

Bruņotajiem spēkiem trūkst 800 profesionālo karavīru

Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem (NBS) vēl būtu nepieciešami aptuveni 800 profesionālā dienesta karavīru — šogad 300, bet nākamgad — 500 karavīru, atzina NBS preses virsnieks kapteinis Normunds Stafeckis. No šā gada 1. janvāra līdz 21. jūnijam vēlmi dienēt profesionālajā dienestā bija izteikuši 411 jaunieši, bet kopumā patlaban bruņotajos spēkos dien 5300 profesionālā dienesta karavīri. Rekrutēšanas un atlases centrā pieteikuma anketas šogad aizpildījuši 411 profesionālā militārā dienesta karavīru kandidāti. Atlasi izturējuši un uz bruņoto spēku apakšvienībām nosūtīti 94 karavīri, uz Mobilo strēlnieku bataljonu Alūksnē — 16, bet 100 karavīri Zemessardzes rotas sastāvā piedalīsies starptautiskajā misijā Kosovā. Pārējie kandidāti ir atlases procesā. Vidējās izmaksas uz vienu profesionālā militārā dienesta karavīru gadā ir 6400 latu, turpretim obligātā militārā dienesta karavīrs valstij izmaksā vien 1800 latu gadā.

Deputātu ētikas kodeksu pieņems ne ātrāk kā rudenī

Ilgi tapināto Saeimas deputātu ētikas kodeksu parlaments varētu apstiprināt, ātrākais, rudenī, informē deputāte Silva Bendrāte (JL), kura piedalās kodeksa izstrādē. Kodekss ir nodots Saeimas Juridiskajam birojam, kura uzdevums esot izstrādāt priekšlikumus kodeksa darba mehānisma iestrādei Saeima Kārtības rullī. Kā galveno kodeksa mērķi Bendrāte nosauca Saeimas prestiža celšanu sabiedrības acīs. «Ļaudīm būs mērauklа, pēc kuras izvērtēt, kā deputāts strādā un vai viņš pilda savus pienākumus, ievērojot ētikas prasības». Paredzams, ka sūdzības par deputātu uzvedību izvērtēs speciāla apakškomisija, kurā darbosies viens pārstāvis no katras Saeimas frakcijas. Kodeksa normas pārkāpušajiem deputātiem varēs izteikt protokolētu aizrādījumu, vai arī vainīgā vārds un izdarītais pārkāpums tiks publiskots laikrakstā «Latvijas Vēstnesis».

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),
1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

«Katrs cilvēks, kurš nav piedzimis par idiotu, var sevī attīstīt spēju domāt un nostiprināt to ar noderīgu darbu.»
D.Pisarevs

PREIĻU NOVADA DOMĒ

Apstiprināti grozījumi budžetā un speciālajā budžetā

Pašvaldības deputāti apstiprinājuši grozījumus šī gada budžetā. Sakarā ar saņemtajiem maksājumiem no valsts budžeta, novada domes budžeta ieņēmumu un izdevumu daļa palielināta par 4918 latiem. 300 lati piešķirti izpildvaras un likumdošanas varas institūcijām (Preiļu pagasta centra vajadzībām), 2100 lati – izglītības jautājumu risināšanai (Aizkalnes pamatskolas fasādes remontdarbu pabeigšanai), bet sociālās apdrošināšanas un sociālās nodrošināšanas sadaļa palielināta par 6812 latiem.

Izdarīti arī grozījumi domes speciālajā budžetā, tā izdevumu un ieņēmumu daļa palielināta par 2000 latiem. Šī summa ir mērķziedojums, ko kultūras centrs izmantos pilsētas svētku rīkošanai.

Izskata iesniegumus

Deputāti atteica Preiļu Valsts ģimnāzijai piešķirt papildus finansējumu 180 latu apmērā, kas bija lūgts folkloras kopas brauciena izdevumu segšanai.

Preiļu novada kultūras centram deju kopas «Talderi» braucienam uz starptautisko folkloras festivālu «Na Rynku v Bystrici» Čehijā piešķirti 100 lati.

No šī gada 1. augusta nolemts piešķirt papildus Preiļu pirmsskolas izglītības iestādei «Pasaciņa» 0,25 likmes logopēda algošanai. Līdz šim bērnudārzā logopēds strādāja tikai uz ceturtdaļslodzi, kas bija nepietiekami, jo šī speciālista palīdzība nepieciešama aptuveni 20 bērniem. Tāpēc ar lūgumu palielināt logopēda slodzi domē bija griezušies vecāki, kuru bērni apmeklē bērnudārzu.

Maksa par bērnudārzu tiks palielināta

Nolemts noteikt vecāku maksu par ēdināšanas pakalpojumiem Preiļu pirmsskolas izglītības iestādē «Pasaciņa» 18 latu apmērā mēnesī. Maksa netiks aprēķināta tikai bērna slimības laikā saskaņā ar ārsta izziņu un līdz trim mēnešiem vecāku atvaļinājuma laikā.

Līdz šim par mazuļa uzturēšanos bērnudārzā vecāki maksāja 15 latus mēnesī, kas, ņemot vērā daudzās vajadzības, ir par maz. Maksu 18 latu apmērā sāks iekasēt no 1. augusta.

Pārdos novada skolu vēstures grāmatu

Deputāti vienojās, ka nesen izdotās Preiļu novada skolu vēstures grāmatas pārdošanas cena būs divi lati, tajā skaitā pamatsumma 1,90 lati un PVN 5% — 0,10 lati. Sākumā bija cerēts, ka grāmatu varēs pārdot dārgāk, taču tipogrāfijas problēmu dēļ tā nav iespiesta tādā veidā, kā bija cerējusi dome.

Dzēš nodokļu parādus

Saskaņā ar Latgales apgabaltiesas pieņemtajiem lēmumiem dome nolēma dzēst bankrotējušās SIA «Letigalia P» nodokļu parādus par kopējo summu 811,17 latu apmērā, kā arī bankrotējušās SIA «Ozols» parādu par kopējo summu 781,86 latu apmērā.

Par nodarbību organizēšanu bērniem invalīdiem

Sociālajam dienestam uzdots nodrošināt bērnu invalīdu nodarbības vasarā (no jūnija līdz augustam). Ar šādu lūgumu domē bija griezušies bērnu invalīdu vecāki. Nolemts apmaksāt sociālā pedagoga un sociālā darbinieka darbu nodarbību laikā, kā arī apmaksāt bērnu ēdināšanas izdevumus vasaras nodarbību laikā. Šādas nodarbības vidēji apmeklē 6-7 bērni.

Par siltumapgādes koncepcijas izstrādi

Novada domes deputāti vienojušies, ka uzdos SIA «Preiļu saimnieks» valdei līdz šī gada jūlija beigām sagatavot priekšlikumus par tālāko rīcību pilsētas siltumapgādes attīstības jautājumos. Taču šos priekšlikumus vajadzēs sagatavot jaunajai valdei, jo līdzšinējās valdes pilnvaras beidzas 28. jūnijā.

Ievēlēti tiesu piesēdētāji

Domes sēdē par Preiļu rajona tiesas piesēdētājiem ievēlēti Leontīne Svaļba, Janīna Brakovska, Lidija Šņepste, Boleslavs Kivlenieks, Jānis Leitāns, Ludvigs Vilcāns.

Par Latgales apgabaltiesas piesēdētāju ievēlēts Aldis Džeriņš.

Apbalvos ar Atzinības rakstu

Sakarā ar Preiļu pilsētas svētkiem pieņemts lēmums apbalvot ar novada domes Atzinības rakstiem Preiļu mūzikas un mākslas skolas mākslas nodaļas skolotāju **Mariannu Abricku,** SIA «Preiļu slimnīca» feldšeri laboranti **Janīnu Zīmeli,** deju kolektīva «Talderi» ilggadējo dalībnieku **Raimondu Babri,** SIA «Preiļu saimnieks» komunālās daļas darbinieku **Aivaru Balceru,** siltumapgādes daļas vadītāju **Katarīnu Pomazunovu,** ūdensgādes daļas darbinieku **Aivaru Tumašovu** un akciju sabiedrības «Preiļu siers» vecāko meistari **Anitu Cīšu.**

Novada domes sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejai uzdots līdz augusta beigām sagatavot nolikuma Atzinības rakstu piešķiršanai projektu.

Atļauj sākt projektēšanas darbus

Domnieki nolēmuši dot atļauju Valērijam Petrovam sākt projektēšanas un saskaņošanas darbus autoostas ar tirdzniecības centru būvniecībai Preiļos, Tirgus laukumā 13. Paredzams, ka jaunā autoosta atradīsies uz brīvā zemes gabala paralēli Rēzeknes ielai.

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

22. jūnijā notika Preiļu rajona padomes kārtējā sēde.

Par līdzekļu piešķiršanu

Pieņemts lēmums nepiešķirt finansējumu 300 latu apmērā katram mākslinieciskās pašdarbības kolektīvam, kas pārstāvēs rajonu skolēnu dziesmu un deju svētkos, komandējuma līdzekļu apmaksai skolotājiem. Ar šādu lūgumu rajona padomē bija griezies Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis. Lēmums pamatots ar to, ka no rajona padomes budžeta jau piešķirti līdzekļi dziesmu un deju svētku rajona kolektīvu transporta izdevumu, ēdināšanas, telpu nomas, veselības aprūpes un apsardzes pakalpojumu nodrošināšanai.

1000 lati piešķirti tehniskās jaunrades centram, kur nepieciešams veikt remontu. Finansējums paredzēts no nekustamā īpašuma izsolē iegūtajiem līdzekļiem.

Četrās skolās būs rotaļu laukumi

Kļuvušas zināmas četras skolas, kas kļuvušas par uzvarētājām Bērnu un ģimenes lietu ministrijas projektā «Atbalsts bērnu projektiem par rotaļu un atpūtas laukumu iekārtošanu». Rajona izglītības pārvaldes komisija par uzvarētājām atzinusi sekojošas izglītības iestādes – Vārkavas pamatskolu, Preiļu 1. pamatskolu, Līvānu bērnu un jauniešu centru, kā arī Jaunsilavas pamatskolu. Atbilstoši konkursa nolikumam ar uzvarētāju pašvaldībām tiks noslēgts līgums. Projektu paredzēts realizēt līdz šī gada 1. oktobrim. Pašvaldības tiek lūgtas bērniem projekta realizācijas laikā nodrošināt attiecīgo speciālistu konsultācijas un grāmatvedības dokumentu iesniegšanu.

Apstiprināta rajona vēlēšanu komisija

Ievēlēta Preiļu rajona vēlēšanu komisija. Tajā darbosies Anita Podziņa, Maija Paegle, Aina Pastore, Līga Naglinska, Anatolijs Mūrnieks, Kristīne Logina un Mudrīte Vija Lozda. Rezervē būs Astrīda Klauža un Alberts Buks.

Grozījumi speciālajā budžetā

Padomes sēdē izdarīti grozījumi saistošajos noteikumos «Par Preiļu rajona padomes speciālo budžetu 2005. gadam». Budžeta ieņēmumu un izdevumu daļa samazināta par 133 942 latiem.

Pēc Preiļu rajona padomes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

OTRDIENAS INTERVIJA

PĒTERIS PASTARS, SIA «Agrofirma «Turība»» valdes priekšsēdētājs, Riebiņu novada domes deputāts, arī šīs vasaras skopajā saulītē nocepinājies brūnum brūns. Iedegums nav gūts dienvidzemēs. Arī kabinetā sēžot pie tāda netikt. Tas ir īsts zemes kopēja iedegums un apliecina, ka Pēteris kopš agras stundas savas darba dienas pavada uz lauka. Agrofirma rajonā ir vienīgā kopsaimniecība, bet kopumā Latvijā šāda saimniekošanas forma joprojām sastopama – Viļānos, Strūževā un citviet.

Pēteris ir ģimenes cilvēks. Sieva Ingrīda strādā aptiekā, meita Zane un dēls Kristaps pagaidām apgūst pamatskolas zināšanas Riebiņu vidusskolā.

Lai pērkons nesaspertu siena kaudzes

— Pēteris, Pāvels, Pāvuls, Pjotrs, — šie vārdi tāpat kā Jānis populāri visām tautām, un arī gadskārtu ierašās abi svētki seko viens otram. Kaut ne tik skaļi un ārišķīgi kā Jāņudiena, tomēr arī Pēterus latvieši svin un no smagiem darbiem izvairās. Siens labāk lai salīstot nekrauts, jo svētā Pētera dienā samestu kaudzi pērkons sasperot. Kāda ir jūsu attieksme pret savu vārdu un Pēterdienas svinēšanu?

— Vārdam nav ne vainas. Diemžēl mazotnē neizprašņāju savus vecākus, kāpēc esmu nosaukts par Pēteri. Šķiet, ka vārdu izvēlējusies krustmāte. Vecāku vairs nav, un nav, kam pajautāt. Kad man bija desmit gadi, nomira mans tēvs, pēc četriem gadiem [illegible] sekoja mamma. Aizsaulē aizgāja arī vecmamma. Tēvs kapā līdzi aiznesa neizstāstītos stāstus par savu dzīvi. To vien zināju, ka viņš ir bijis leģionārs, karā zaudējis kāju, bet man, tādam nelielam puišelim, tajos laikos nekas vairāk netika stāstīts.

— Esat izbaudījis bāreņa dzīvi. Kas ievadīja pieaugušo kārtā?

— Par mani gādāja vecākais brālis. Bijām trīs bērni, divi brāļi un māsa. Abi ar brāli dzīvojām vecāku mājās Pieniņos. Tur uzsāku skolas gaitas. Diemžēl skolu piemeklēja bēdīgs liktenis. Vietējo kolhozu «Družba» pievienoja saimniecībai «Krasnij Oktjabrj», un skola tika steigšus slēgta. Bērnus veda uz skolu Riebiņos, kura tikko bija uzcelta. Es toreiz mācījos [illegible] klasē. Ulmaņa laikos skolas [illegible]dzībām celtā ēka Pieniņos vēlāk tika sadalīta dzīvokļos, privatizēta. Vēlāk brālis pārcēlās uz Preiļiem, es dzīvoju pie viņa, bet mācības turpināju Riebiņos. Pēc 8. klases absolvēšanas izvēlējos Viškņu sovhoztehnikumu, kur iegūvu agronoma specialitāti.

— Kad izdarījāt savu izvēli par labu Riebiņiem?

— Šeit izgāju ražošanas praksi. Toreiz bija tāda kārtība, ka audzēkņus sūtīja uz tām vietām, no kurām skola saņēma pieprasījumus. Skola sekoja, lai prakses vietas būtu labās saimniecībās. Mana pirmā darba pieredze bija saistīta ar kalšu darbu. Ražošana bija vērienīga, labība vārda tiešā nozīmē plūda straumēm. Kalšu caurlaides spēja bija par mazu jaunās ražas apjomiem un graudus nācās bērt uz asfaltētiem laukumiem.

Pēc tehnikuma devos uz šejieni strādāt, jo gribējās dzīvot savās dzimtajās mājās. Mani norīkoja darbā par brigadieri uzskaitvedi, vēlāk par brigadieri. Kolhozā bija divi ražošanas iecirkņi, katrā no tiem pa trim brigādēm. Rakstīju ceļazīmes traktoristiem, aizpildīju darba lapas strādājošajiem, gatavoju ziņas par visiem darbiem. Kad kļuvu brigadieris darbi bija jāizrīko pašam. Daudz zināšanu guvu no vecākajiem kolēģiem, saviem darbabiedriem.

Deviņdesmitajos gados vienlaikus ar politiskajām pārmaiņām valstī arī te daudz kas kļuva savādāks. Samazināja, apvienoja. Es kļuvu par iecirkņa vadītāja palīgu. Iecirkni vadīja Voldemārs Adamovičs, kurš drīzumā tika ievēlēts par padomes deputātu un kļuva arī par padomes priekšsēdētāju. Mani viņa vietā iecēla par iecirkņa priekšnieku. Vēlāk šim amatam tika dots jauns nosaukums – ražošanas vadītājs. Vienā sarakstā ar Voldemāru Adamoviču uz padomes vēlēšanām kandidēju arī es. Šogad par pašvaldības deputātu tiku ievēlēts jau trešo reizi. Nevienā no partijām gan neesmu.

— Kādas izjūtas kā lauksaimniecības speciālistam bija, vērojot valstī notiekošo: zemes reformu, kopsaimniecību likvidācijas procesus?

— Riebiņos tas notika diezgan sāpīgi. Pirmie zemes gabali, kas nonāca privātīpašumā, atradās pie fermām. Tāpēc daudzas no tām nācās likvidēt, jo nebija ganību, kur ganīt lopus. Daļa no zemes pienācās likumīgajiem īpašniekiem, bet vēl viena cilvēku daļa to ieguva par pajām.

Joprojām uzskatu, ka ar zemes reformu tika mazliet sasteigts. Par tiem gadījumiem, kad zemi atgrieza mantiniekiem, iebildes nerodas. Īpašums ir svēta lieta. Bet daudz bija tādu gadījumu, kad zemes gabalus pieprasīja un arī dabūja cilvēki no malas. Diemžēl daļa no privatizētās zemes tā arī stāv neizmantota.

Ziedu laikos saimniecībai piederēja 6500 hektāri aramzemes. Tagad – nepilni 2000 hektāri, ieskaitot arī to, kas paņemta nomā.

Lielas zemes platības, kurās kādreiz tika audzēta labība, pārvērtušās par krūmājiem un jaunaudzēm. Pieniņos ekspluatācijā tika nodots liels meliorācijas objekts — 90 hektāri. Saimniecība to izmantoja tikai kādus trīs gadus. Tagad šīs platības privatizētas, pārtapušas zaļojošā jaunaudzē.

Tie zemes īpašnieki, kas dzīvo uz vietas, zemi cenšas apstrādāt, bet promesošie nedara neko. Ne paši ko mēģina, ne citiem pārdod. Gaida uz Amerikas «onkuļiem», kas par dārgu samaksu zemi gribēs nopirkt. Nosaka tādu cenu kā Jūrmalas zemei, bet pirktgribētāji par tik augstu samaksu aizlaistai zemei, kas ir tik tālu no Rīgas, neatrodas. Agrofirma «Turība» ir atpirkusi dažus gabalus, kā arī paņēmusi nomā. Vajadzīgs krūmu griezējs, lai šo zemi atkal savestu kārtībā.

— Bet viena daļa tomēr veiksmīgi saimnieko.

— Jā, piekrītu, kaut gan mūsu pagastā nav tādu zemnieku, kas saimniekotu ar sevišķu vērienu.

Atskatoties atpakaļ, var secināt, ka «Turība» pārdzīvoja smagus laikus. Kādreiz mums bija ganāmpulks, kas sastāvēja no tūkstoš slaucamām govīm. Daļu no fermām nācās likvidēt. Bija periods, kad par pienu nesaņēmām gandrīz neko — četrus piecus santīmus par litru. Sakrājās lieli nenomaksātu nodokļu parādi. Līdz ar to deviņdesmito gadu vidū pārcietām smagu krīzi. Draudēja bankrots. Uzskatu, ka iepriekšējais saimniecības vadītājs gadu nastas dēļ vairs nebija savu uzdevumu augstumos. Saimniecība pamazām sāka dzīvot pēc principa — jo mazāk dari, jo labāk. Jo mazāk apsēj, jo vieglāk. Garām tika palaistas labas izdevības aramzemes platību saglabāšanai un palielināšanai. Paju sabiedrībā strādājošie nopelnīja gaužām maz. Tika izpārdoti saimniecībai piederoši īpašumi. Nekad neticēšu, ka veikals var nest zaudējumus, sevišķi, ja atrodas tādā lielā pilsētā kā Daugavpils un ka tas jāpārdod, kā tas arī notika. Mēs, saimniecībā strādājošie, nezinājām, kādi tam visam bija iemesli.

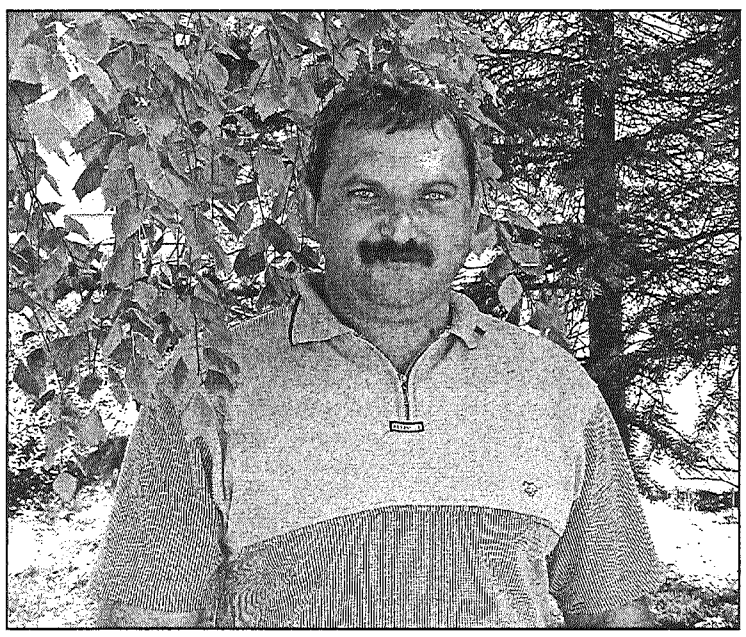

● Atliekot visus darbus malā, Pēteris Pastars savu godadienu – Pēterus svinēs kā kārtīgam latvietim pieklājas – ar sievas un māsas pītiem vainagiem, cienastu un ciemiņiem. Foto: M.Rukosujevs

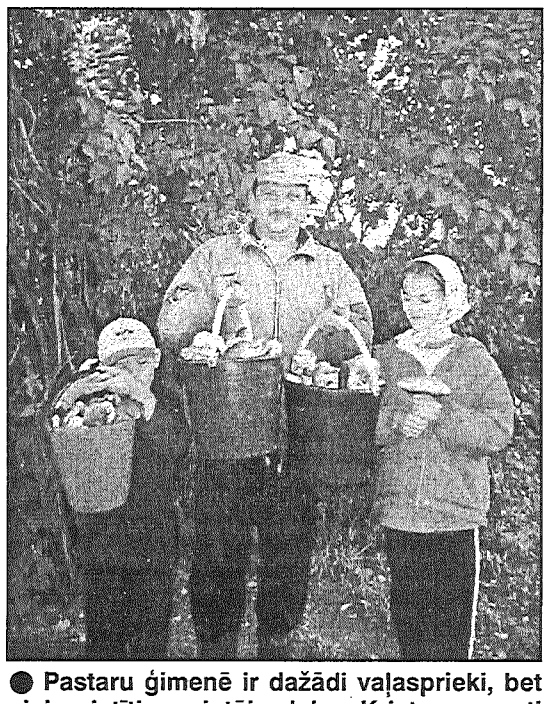

● Pastaru ģimenē ir dažādi vaļasprieki, bet visi saistīti ar vietējo dabu. Kristaps nereti pārnes lomus no Pieniņu ezera. Pēteris labi pārzina sēņu vietas, un ir rudeņi, kad sēnes mājup tiek nestas maisiem. Tā kā darbu dēļ atvaļinājumu Pēteris lielākoties izmanto ziemā, tad šajā laikā viņš ar bērniem bieži vien ieraugāms uz slēpēm. Foto no Pastaru ģimenes albuma.

— Kādas saimniecības atdzimšana?

— Pirms diviem gadiem, kad mainījās vadība, un «Turības» priekšgalā stājās Ilmārs Meluškāns ar jaunu domāšanu un jaunu pieeju Eiropas Savienības piedāvāto iespēju izmantošanā. Esam iegādājušies daudz jaunas tehnikas, apgūstot ES strukturālo fondu finansējumu. Bet vispirms bija jātiek galā ar parādiem, jo, strādājot ar zaudējumiem, uz atbalstu cerēt nevarējām.

Jūtamu finansējumu iegūstam arī no hektārmaksājumiem.

Atkarībā no sezonas ražošanā tiek nodarbināti 90 – 120 cilvēki. Bet, piemēram, siena savākšanā roku darba nav vispār. Viss ir mehanizēts.

Mehanizatori tagad saņem normālu atalgojumu. Viņi zina, ka nopelnītā apjoms būs atkarīgs no padarītā, un līdz ar to pozitīvi izmainījusies viņu attieksme pret darbu.

Paju sabiedrības kā tādas valstī vairs nedrīkstēja pastāvēt, tāpēc mēs pārveidojāmies par sabiedrību ar ierobežotu atbildību. Cilvēki agrofirmu tagad vairāk izjūt kā savu kopējo īpašumu, plašāk var iesaistīties lemšanā. Gala rezultāts ir tas, uz ko lauksaimnieki tiek mudināti – kooperēšanās. Zemniekam vienam pašam jau nav iespējams nopirkt visu vajadzīgo tehniku, un nav arī vajadzības pēc tās. Agrofirma tagad var zemniekiem par samaksu sniegt tehnikas pakalpojumus zemes apstrādei. Viņi pagaidām vēl nav aizdomājušies, ka ar saviem zemes gabaliem varētu pievienoties kopīgajai saimniekošanai, kas neapšaubāmi būtu vieglāk.

— Tagad esat valdes priekšsēdētājs. Ar ko saistītas šīs izmaiņas jūsu darba biogrāfijā? Kas ir jūsu padotie?

— Martā notikušajās pašvaldību vēlēšanās Ilmārs Meluškāns tika ievēlēts par Riebiņu novada domes priekšsēdētāju. Savukārt SIA valde man uzticēja agrofirmas vadību.

Uzskatu, ka mans pienākums ir turpināt iesāktos darbus. Jāmodernizē un jāpaplašina graudu kalšu saimniecība, jo pēc tās pakalpojumiem labības kaltēšanai un uzglabāšanai ir liels pieprasījums. Pamazām jāatjauno daļa no tehnikas. Ir traktori, kam gadu skaits lielāks nekā cilvēkiem, kas ar tiem strādā. Uz mūsdienīgiem pamatiem jānostāda piena ražošanas darbi fermas «Progress» otrajā korpusā. Jāpalielina ganāmpulks. Turpinām paaugstināt strādājošo algas. Piemēram, tie mehanizatori, kas iesaistīti skābsiena sagatavošanā, šogad saņems vairāk nekā gadu iepriekš.

Uzņēmumā strādā mehanizatori, lopkopības darbinieki, celtnieki, laukkopji, divi agronomi, veterinārārsts un vienlaikus zootehniķis, slaucamo govju un jaunlopu fermu vadītāji, divi grāmatveži, ekonomists, kasieris. Agrofirma vairs nedalās iecirkņos vai brigādēs. Svarīgākos jautājumus izlemj valde, kas sastāv no sešiem cilvēkiem, bet galvenās balsstiesības pieder kopsapulcei.

— Kādu savu saimniecību redzat nākotnes sapņos, teiksim, pēc gadiem desmit?

— Būtu ideāli, ja varētu palielināt apsaimniekojamās zemes lielumu atbilstoši mūsu tehnikas iespējām.

— Kā jūsu saimniecību ietekmējusi Riebiņu novada izveidošana?

— Mums tagad ir plašākas iespējas pakalpojumu sniegšanai. Palīdzam ceļu uzturēšanas un remontdarbos, arī pagastu zemniekiem.

— Kādi pienākumi jums jāveic kā novada domes deputātam?

— Darbojos saimniecisko lietu komisijā. Līdz šim mans deputāta darbs bija saistīts ar Riebiņu pagasta teritoriju, bet kopš novada izveidošanas darbalauks kļuvis ļoti plašs. Uzturam kontaktus ar pagastu pārvalžu vadītājiem, no kuriem var saņemt informāciju par pagastā notiekošo.

— Jūs stāstījāt par iecerēm agrofirmas attīstībā, bet kā ar personīgiem plāniem?

— Jāpabeidz iesāktā mājas paplašināšana. Līdz konkrētam lēmumam ir nobriedusi doma arī par tālāku izglītību. Ceru, ka šogad izdosies uzsākt agronomijas studijas neklātienē.

L.Rancāne

Novadnieks
Otrdiena, 2005. gada 28. jūnijs

Skati sagaidīja saposti un darbīgi

Sākums 1. lappusē.

Arendoles baznīca, turpat netālu esošais valsts nozīmes vēstures piemineklis — Arendoles muiža ar parku, Vārkavas muiža, kur patlaban atrodas novada dome, Vanagu baznīca, kas ir slavena ar prāvestu Antonu Juhņeviču, kurš Otrā pasaules kara laikā bija viens no Vanagu nacionālo partizānu kustības vadītājiem, ir objekti, ar kuriem Vārkavas novada ļaudis pamatoti lepojas. Pašvaldība iespēju robežās gādā par finansējumu to uzturēšanai kārtībā.

Prioritātes — «zaļie» zemnieki un projekti

Vārkavas novads ir viena no tām rajona pašvaldībām, kur ļoti aktīvi darbojas «zaļie» zemnieki. Bioloģiskā saimniekošana te ir cieņā, par ko liecina viņu prasme rakstīt un īstenot Eiropas Savienības piedāvātos projektus, veiksmīgi izmantot ES subsīdiju līdzekļus. Zemnieki iegādājušies arī daudz dažādas tehnikas. «Būtu pilnīgi nepareizi teikt, ka Vārkavas novadā zemniekiem būtu depresīvs noskaņojums, ka te ir nelabvēlīga vide attīstībai. Skats uz nākotni mūsu ļaudīm ir gaišs,» teic novada domes priekšsēdētāja Antra Vilcāne. Zemnieki ir pārliecinājušies, ka Eiropas līdzekļi nav tikai solījumu līmenī, tāpēc raksta pieteikumus atbalstam un to arī saņem.

Zemniekiem projektu rakstīšanā lielu palīdzību sniedz novada domes attīstības un plānošanas nodaļas vadītāja Elita Dzene. Šogad viņa jau ir sagatavojusi sešus investīciju pieteikumus, izstrādājusi projektu sabiedrības integrācijas fondam čigānu tautības bērnu integrācijai latviešu vidē. Viens no lielākajiem darbiem bija gada sākumā sagatavotais novada ūdenssaimniecības rekonstrukcijas projekts Vanagos, Vecvārkavā un Rimicānos. Projekta īstenošanai domei noteikti būs jāņem kredīts, taču ar laiku tas noteikti atmaksāsies, uzskata plānotāja.

Daudz reālu ideju saistās ar novada skolu attīstību. Divi investīciju pieteikumi sagatavoti Vārkavas vidusskolas sporta laukuma sakārtošanai un aprīkojuma iegādei. Remonts nepieciešams arī Vanagu pamatskolā.

Veido saikni ar cilvēkiem

Vārkavas muižas ēkā, kur atrodas novada dome, jau sagatavotas telpas, uz kurām drīzumā varēs pārvākties feldšeru punkts. Tur būs ģimenes ārsta kabinets, procedūru kabinets un uzgaidāmā telpa pacientiem. Medpunkta uzturēšanas izdevumus sedz dome. Tādā veidā pašvaldība cer uzlabot iedzīvotāju medicīnisko aprūpi. Pašvaldībai nākas atzīt, ka pensionāri ir neaizsargātākā iedzīvotāju daļa. Vanagos un Arendolē sava medpunkta nav, tāpēc sirmgalvjiem pie ārsta jāmēro ceļš uz Vārkavu.

Pašvaldības darbā ļoti svarīga ir saikne ar cilvēkiem, uzsver domes priekšsēdētāja A.Vilcāne. Pirms pāris gadiem, kad novads vēl tikai veidojās, ļoti populāras bija iedzīvotāju sapulces. Pašlaik šādas tikšanās notiek retāk, taču novada domes deputāti ar saviem vēlētājiem tiekas regulāri. Reizi mēnesī Vanagos, Rimicānos un Arendolē deputāti pieņem apmeklētājus. Galvenā problēma, par ko tiek saņemtas sūdzības, ir daudzviet pavasaros un rudeņos neizbraucamie pagasta ceļi. Taču šī problēma pagaidām ir grūti risināma, jo pašvaldības ceļu fondā līdzekļu ir par maz, lai pāris gados sakārtotu visus ceļus.

Deputāti vienojušies, ka turpmāk tiks izdota novada avīze. Tā iznāks reizi ceturksnī un ietvers plašu informāciju par novada dzīves aktualitātēm, notikumiem un pieņemtajiem lēmumiem. Ar «Latvijas pastu» noslēgts līgums par informatīvā izdevuma izplatīšanu, tāpēc tas nonāks katrā novada sētā.

Audzē foreles un karpas

Konkursa vērtēšanas komisijai vārkavieši šoreiz piedāvāja aplūkot nevis savus lielos zemniekus, kas iekopuši ienesīgas saimniecības, bet netradicionālas saimniekošanas iespējas. Viena no tādām sētām atrodas Rimicānos, tur saimnieko Jānis Bekešs. «Man patīk zivis, tāpēc nolēmu, ka jāsāk nodarboties ar zivkopību, un jādara tas ne tikai sava prieka pēc, bet arī peļņas nolūkos,» aicinot aplūkot topošos dīķus, stāsta saimnieks.

Nesen izraktajā gandrīz hektāru plašajā dīķī ielaists eksperimentālais daudzums foreļu. Šogad ir jālūko, kā zivis te jutīsies, kā augs un pieņemsies svarā. Toties nākamgad apjomi tikšot palielināti. Dīķis gadā varot saražot pat līdz sešām tonnām augstvērtīgas zivju produkcijas. Jānim ir konkrēti nodomi tuvāk pie Dubnas upes iekārtot arī aktīvo dīķu sistēmu, kur būs tekošs ūdens un labvēlīgāki apstākļi forelēm.

Jāņa Bekeša projekts saņēmis Eiropas struktūrfondu atbalstu. Pagaidām gan finansējums vēl nav saņemts, taču saimniekam ir cieša pārliecība, ka iecerētais izdosies. Foreļu dīķos ar laiku tiks piedāvātas iespējas arī komercmakšķerēšanai un aktīvai atpūtai.

Pārliecināti par attīstību

Konkursa vērtēšanas komisijas maršrutā bija ietvertas vēl vairākas zemnieku saimniecības, kuru īpašnieki nodarbojas ar netradicionālām nozarēm. Tā «Briežu» mājās Silvija Ziemele, kas ir arī Vārkavas novada Rožkalnu pagasta lauksaimniecības konsultante, jau vairākus gadus audzē broilercāļus. Viņa ir pārliecināta, ka izvēlējusies pareizo ceļu, jo veselīgā vidē audzēto cāļu gaļa ir ne tikai ļoti garšīga un veselīga, bet arī pieprasīta.

Zemnieku saimniecības «Rāmava» īpašnieki ir Andris un Linda Neicenieki. Viņi ir viena no tām jaunajām ģimenēm, kas aktīvi izmanto valsts un Eiropas Savienības atbalstu piena un gaļas lopkopības nozares pilnveidošanai. Piecas slaucamas govis un pāris jaunlopi, tie nav lieli ražošanas apjomi, taču saimniecībā daudz darīts Eiropas standartiem atbilstošas saimniekošanas vides sasniegšanai. Pagājušajā gadā uzrakstīts, bet šogad realizēts projekts jaunajiem zemniekiem. Tādā veidā iegādāta saimniekošanai nepieciešamā tehnika – traktors «Belarus 920» un pļaujmašīna ar maināmu vāla platumu, kas ir ļoti izdevīgi, ja lopbarības sagatavošanā tiek izmantota rulonu prese. Andris atzīst, ka šopavasar nācies sastapties ar pirmajām grūtībām. Zeme, kas sniedzas līdz pat Dubnas krastiem, ilgu laiku bija applūdusi, līdz ar to iesētie zālāji stipri bojāti. Tas ir viens no iemesliem, kuru dēļ pagaidām Neicenieki ar ganāmpulka paplašināšanu nesteigsies. Bez tam abi strādā arī algotu darbu, tāpēc darba diena vasarā Andrim un Lindai sniedzas krietni pāri noteiktajām astoņām stundām.

Ciemojās privātmuzejā

Vanagi pamatoti lepojas ar vienu no retajiem Latvijas privātmuzejiem, ko ar lielu neatlaidību 15 gadu garumā veidojis savas dzimtās puses patriots Jānis Vaivods. Viņa rīcībā ir daudz unikālu materiālu, kas savākti no apkārtējiem cilvēkiem, iegūti arhīvos un stāsta par Vanagu ļaužu dzīvi no vecākajiem laikiem līdz mūsdienām. «Vanagu vēstures lappuses» — tā sauksies Vaivoda kunga iecerētā grāmata, kas pagaidām skatāma daudzās mapītēs ar uzrakstiem — «Baznīca», «Skola», «Kultūras un sabiedriskā dzīve», «Okupācija» un tā tālāk.

Konkursa vērtēšanas komisijas viedoklis bija vienprātīgs – novada domei, izglītības iestādēm un sabiedriskajām organizācijām jānāk talkā, lai sirmā vēstures pētnieka savāktos materiālus apstrādātu, sagatavotu un uzglabātu digitālā formā. Vienlaikus jāmeklē iespējas grāmatas izdošanai.

❒❒❒

Konkursa vērtēšanas komisija brauciena laikā pa Vārkavas novadu pārliecinājās, ka pašvaldības ļaudis skatei bija gatavojušies nopietni. Visur bija jūtams Jāņu dienas tuvums, siena laika steiga un neuzspēlēts optimisms cilvēkos.

Konkursa rezultāti būs zināmi šonedēļ, kad 2. jūlijā Preiļos tiks paziņoti konkursa «Sakoptākais Preiļu rajona novads, pagasts 2005» uzvarētāji.

L.Kirillova

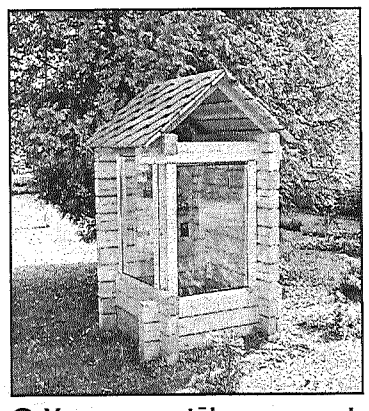

● Vanagos netālu no pamatskolas uzstādīts informatīvs stends, kur ikviens garāmbraucējs var uzzināt par ievērojamiem apskates cienīgiem objektiem Vanagos un to tuvumā.

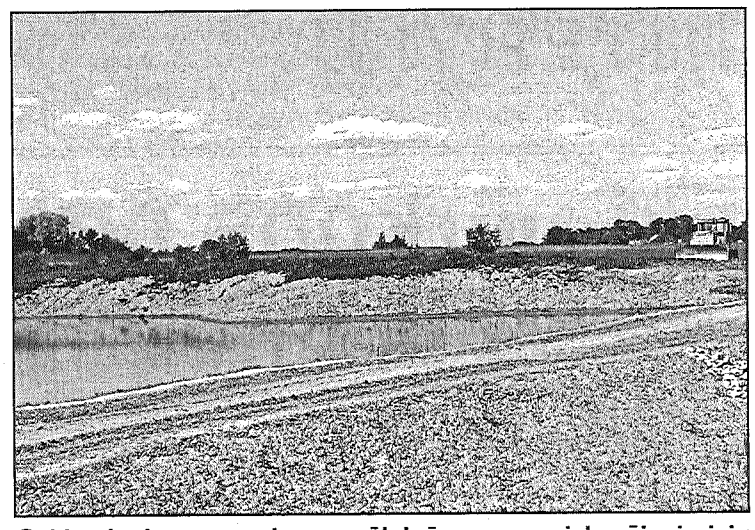

● Lietainais pavasaris un mālainā augsne aizkavējusi zivju dīķa krastu labiekārtošanu. Saimnieks Jānis Bekešs ir pārliecināts, ka jau rudenī skats būs daudz patīkamāks. Tad varēs izmēģināt, vai trīssimtpiecdesmitgramīgās foreles pa vasaru būs sasniegušas plānoto divu kilogramu svaru.

● Bekešu mājās viesojas tāls ciemiņš, Anastasijas Bekešas (pirmā no labās) brālēns Eduards (pa vidu) no Brazīlijas. Viņa vecāki dzimteni labākas dzīves meklējumos atstājuši 1926. gadā, un Eduardam tā ir pirmā iespēja «paelpot tēvu zemes gaisu». Kopā ar viesi arī Jānis un Sarmīte Bekeši.

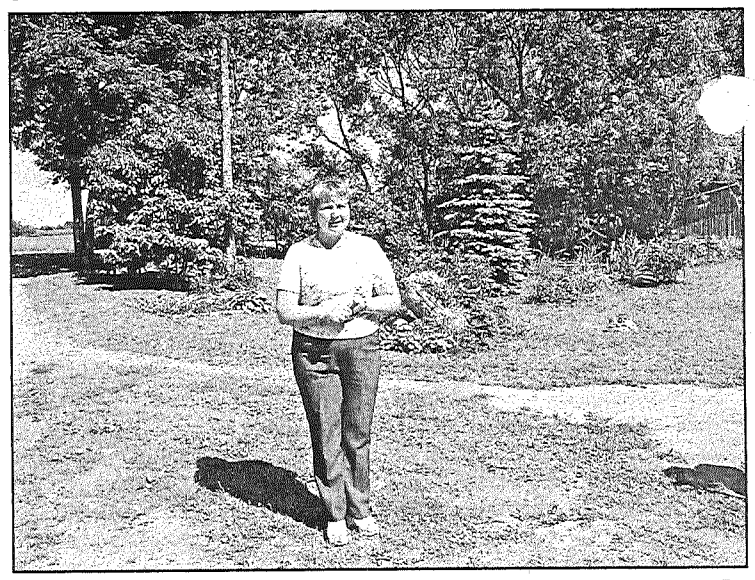

● Silvija Ziemele ar lepnumu stāsta par savas nelielās saimniecības sasniegumiem broileru audzēšanā. Taču ģimenei pietiek arī laika, ka sakoptu sētu un izveidotu to par vienu no skaistākajām novadā.

● Sirds sāp par to, cik ļoti gājis mazumā Vanagu iedzīvotāju skaits. Ir pēdējais laiks vākt un apkopot informāciju, kas stāsta par novada bagāto vēsturi, konkursa vērtēšanas komisiju pārliecina privātmuzeja saimnieks Jānis Vaivods.

Dzīve sargājusi no melnām dienām

Rumbenieku mājas pļaviņā svaiga siena kaudzītes galā sagaida stārķis. Ticēsiet vai nē, bet stārķa mūžs skaitāms trijos gadu desmitos. No koka izzāģētais un izkrāsotais putns kādreiz uzjautrināja ciemiņus **Annas un Jāņa Punduru** meitas Olitas kāzās. Turpmākos gadus pavadījis aizmirstībā, līdz tagad, nu jau Olitas meita Aira to vilkusi dienas gaismā un uztupinājusi uz kaudzītes savu vecvecāku zelta kāzu godos. Anna un Jānis zelta kāzas svinēja pirms pusotras nedēļas, un šoreiz viņiem bija viss tas, kā pietrūka viņu īstajā kāzu dienā. Līgavainis ģērbās melnā uzvalkā ar brūtgāna balto pušķi pie atloka, līgava lika galvā vainadziņu ar mirtēm. Bija ciemiņi, klāti galdi, ziedu klēpji un jautras kāzu izdarības, par kurām vēl joprojām vēsta nenovākti uzraksti «bučotava» un līdzīgi. Uz svinīgo zelta kāzu ceremoniju Saunas pagasta padomē Anna un Jānis brauca līnijratos. Viesi sekoja autobusā un automašīnās. Lai paglābtos no lietus, jaunajam pārim tika iedots liels saulessargs, kādu [illegible]asti uzstiepj pāri āra kafejnīcu [illegible]iniem. Atpakaļbraucienā Prie[illegible]iedzīvotāji bija parūpējušies par goda vārtiem, pie kuriem daudz tika jokots un smiets. Bija arī nopietni un emocionāli brīži. Viens no tādiem, kad topošā diriģente Aira muzicēja par godu saviem vecvecākiem, izvadot ar cītaras un vijoles spēli. Olita un Aira uzņēmās visas organizatoru rūpes zelta pāra goda dienā. Otrs mazbērns, Intars, vecvecāku godiem līdzdzīvojis no tālienes, no Anglijas, kur patlaban strādā. Ar dziesmām svinības kuplināja arī folkloras ansamblis «Naktineica».

Zelta pāris žurnālistus sagaida ārā pie mājas, kur vēl joprojām ziedu ielenkumā novietoti divi goda krēsli un tiem priekšā vērpjamais ratiņš. Mana sieviņa visu [illegible]u sprēda, vērpa un adīja, par [illegible]ieces čaklumu steidz stāstīt [illegible]s, tāpēc arī zelta kāzu vakarā joprojām ņiprajai līgavai nācies nodemonstrēt savu prasmi, kā izsenis tas tiek darīts, sievu mājās ievedot. Ābeles zarā šūpojas lukturis, kurš ne reizi vien pavadījis saimniecības ikdienas darbos. Anna rāda arī no bēniņiem vai pažobelēm dienas gaismā celtas vecum vecas, vēl viņas vectēva pītas vīzes, ar kurām braukts mežā. Runājot par mājām šoreiz gan jāteic, ka tās ir abu kopā būvētas un celtas. Sešus gadus cēluši. Sākotnēji jaunais pāris apmetās vecajā mājā. Pēc tam savija jaunu ģimenes ligzdiņu, kurā mītot, rokrokā aizstaigāts līdz zelta kāzām. Viens otru nolūkojuši darbos. Jānis gan piedzimis Rīgā, kur māte kalpojusi par dienestmeitu. Jaunajai sievietei vajadzēja strādāt, nebija, kas pieskatītu bērnu, tāpēc mazais dēlēns kādu laiku ievietots pat patversmē. Pēc tam audzināšana uzticēta radiniecei laukos, tagadējā Saunas pagastā. Te Jānis izaudzis, sācis strādāt, kā vecākais bērns rūpējies par mazākajiem brāļiem un māsām mammas jaunajā ģimenē, jo arī viņa vēlāk atgriezusies laukos. Strādājis linu audzēšanas posmā. Arī Anna bija lielas ģimenes atvase. Kopš septiņu gadu vecuma gājusi kalpot svešās mājās. Izbaudījusi ganītes gaitu sūrumu. Atmiņā joprojām spilgti dzīvo ainas, kā liela, zaļa čūska saritinājusies uz ciņa, kuram pāri jāskrien pēc govīm, vai arī kā vilks stiepis prom vienu no viņas ganītajām aitām. Vēlāk Anna strādāja par linu posminieci. Viņa joprojām lepojas ar kādreizējām linu ražām, par kurām posmam piešķirta Latvijā trešā vieta.

● **4. jūnijā pirms 50 gadiem, savā kāzu dienā Anna un Jānis uz laulību reģistrāciju devās ar velosipēdiem. Apsveikuma runu, tostu, baltas kleitas, fotogrāfu nebija. Jaunais pāris saņēma Jāņa mātes svētību un tuvāko radu laba vēlējumus. Abi atceras, cik reibinoši todien smaržoja ceriņi. Tie vēl nebija beiguši ziedēt, kad tapa šī fotogrāfija.** Foto no Punduru ģimenes albuma

● **Apprecējāmies trūcīgi, dzīvojot kļuvām bagāti. Tā par savu 50 gadus ilgo kopdzīvi ar Annu teica viņas vīrs Jānis Pundurs. Strādājot, dziedot, dejojot un ar ļaudīm pa labam satiekot.**

Septiņdesmitajos gados biju Augstākās padomes deputāte, tikos ar Vili Lāci, ar Andreju Upīti, ar Vosu, par sevi stāstīja Anna. Viņa vienmēr bijusi rosīga un aktīva. Liela dziedātāja. Kopā ar folkloras ansambli «Naktineica» uzstājusies tuvās un tālās vietās. Kādreiz ansamblis saucās kolhoza vārdā, dziedātājas pazina kā «ždanovietes». Pēc tam ansamblis ieguva Saunas vārdu. Par nosaukuma pēdējo maiņu Annai stāstāma vesela anekdote. Kad ansamblis ciemojies Ukrainā, nakstmītnei bijusi ierādīta vieta kādā zālē. Brīnījušās vien, ka puiši pie durvīm rindu izveidojuši. Bet viņiem sava saprašana, — ja jau uzrakstīts, ka Sauna, tad jāiet pirtī. Pēc atgriešanās ansamblim steigšus meklēts cits nosaukums.

Astoņpadsmit gadus Anna strādājusi arī par vietējā tautas nama vadītāju. Bija sabiedriska, jautra, prata labi kontaktēties ar cilvēkiem, lika lietā savu humoru, attapību un labestību. Tāpēc viņai arī tika uzticēts kultūras lauciņš. Tolaik vietējie pašdarbnieki piedalījušies visos dziesmu svētkos. Uzstājušies televīzijā. Anna stāsta, ka nevienu vakaru nevarējusi palikt mājās, vienmēr kaut kur jāskrien un jādara. Labi, ka vīrs nav bijis greizsirdīgs.

Ne Annai, ne Jānim pēc vārda kabatā nav jāmeklē. Pēc tēlainiem salīdzinājumiem arī nē. Jānis uz jautājumu, kā iepazinies ar savu nākamo sieviņu, attrauc, ka staigājot un strādājot pie ziliem liniņiem. Jānis savulaik labprāt tēlojis kādā skečā vai uzvedumā, un tad jau bija vajadzīga veikla mēle. Visu laiku bijām saistīti ar kultūras dzīvi. Ar dziesmiņu druvā gāju, ar valodu sētiņā, — Jānis noskandē tautas dziesmu. Šīs rindiņas trāpīgi raksturo Punduru ģimeni un ikdienas sadzīvi. Abi atzīst, ka dzīve sargājusi no melnām dienām. Taču visu mūžu daudz un smagi strādāts. Jānis pēc tam, kad linu audzēšana kolhozā vairs nebija tik populāra, strādājis citos lauksaimniecības darbos, bijis zirgu kopējs, veicis mehāniķa darbus kolhoza klētī, ganījis kolhoza jaunlopus. Labības audzēšana, lopu kopšana, zemes apstrāde, ēku celšana un uzturēšana, darbarīku savešana kārtībā, visi šie darbi Jānim ir tuvi. Nevienās godībās Punduru mājās nav iztikts bez Jāņa brūvēta alutiņa. Tāds celts galdā arī zelta kāzās. Iesalu alum Jānis samaļ pats. Saimnieks izmanto sentēvu metodi, izkaltētos iesala miežus maļot ar dzirnakmeņiem. Žurnālistus neticības izgaiņāšanai viņš ved klētī, kur vienā stūrī ierīkotas un joprojām darba kārtībā uzturētas ar roku griežamās dzirnas. Jānis iekustina smago akmeni, un 21. gadsimts atkāpjas. Tumšajā kaktā klusi tek dzirnas, un šķiet, ka no stūriem vēro to paaudžu pārstāvji, kas gadsimtu gaitā viens otru nomainījuši pie šiem akmeņiem. Tas nekas, ka šai reizē malējs ir cienīgs kungs baltā kreklā ar tauriņu un melnā žaketē ar kāzu pušķi pie atloka. Mājas, maize, ģimene, darbs ir nemainīgi svētas lietas visos laikmetos.

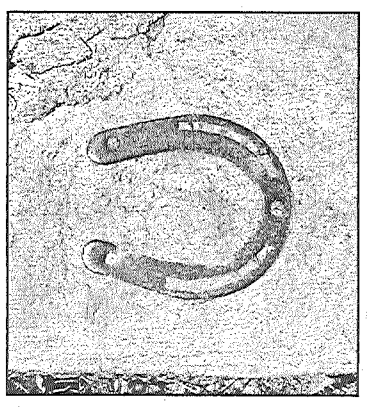

● **Gan vieglās, gan smagās dienās kāpts pāri pakavam, ko Jānis iecementēja jaunās mājas lievenī. Laime pie mums turējās, un ceram, ka nepametīs arī turpmāk, teica māju saimnieks.** Foto: M.Rukosujevs

Saticīgais pāris arī tagad bez darba nedzīvo. Joprojām kopj nelielu saimniecību, kura sastāv no govs, no tītaru saimes. Mums bija iespēja redzēt, kā trīs tītarienes kopīgi vadāja mazuļu saimi, kamēr no malas idillisko ainu lepni vēroja uzpūties tītaru tēviņš. Saimniece savukārt pastāstīja par jauno rožu dārzu, kas nesen izveidots.

Kam šajā ģimenē piederējis noteicošais vārds, kas uzskatīts par ģimenes galvu? Nu, tā valdīšana piederēja man, apdomājusies atbildēja Anna, bet Jānis toties bija ģimenes spēks.

L.Rancāne

Pedagogi nometnē izstrādā metodiskos materiālus

Kopš pirmdienas Preiļu un Riebiņu novada pedagogu grupa, kopskaitā 20 cilvēki, uz septiņām dienām apmetušies Riebiņu novada Rušonas pagasta atpūtas bāzē «Silmalas». Oficiāli šī kopā pabūšana tiek dēvēta par nometni, taču pedagogu laiks galvenokārt aizņemts ar nopietnu darbu un atpūtai paliek vien vakara stundas.

Plašāku informāciju par nometnes mērķi sniedza Preiļu 2. vidusskolas skolotāja **Vilhelmīne Jakimova,** kas ir šīs idejas autore un izlolotāja līdz pat konkrētajam gala rezultātam.

— Skolotāji piedalās sadarbības projektā un nometnes darbā, kura gala rezultāts būs pašu sagatavots metodiskais materiāls latviešu literatūras stundu pasniegšanai 7. klasēs, — stāstīja pedagoģe, mazākumtautību skolu latviešu valodas skolotāju rajona metodiskās apvienības vadītāja.

— Kā zināms, sākot ar jaunā mācību gada 1. septembri, 7. klasēm mācību stundu skaits tiek papildināts ar latviešu literatūru. Bet patlaban attiecīgu mācību grāmatu nav. Autoru grupa veido literatūras lasāmo grāmatu, taču uzdevumu tajā paredzēts ļoti maz. Tāpēc mēs nospriedām, ka pašiem jāpamēģina palīdzēt sev un arī citiem šī priekšmeta skolotājiem.

Vilhelmīne Jakimova stāstīja, ka idejas īstenošanai kopā ar Rušonas pamatskolas skolotāju Inetu Anspoku tika sagatavots projekts PHARE programmas ietvaros. Projekta noteikumi paredzēja, ka darbā iesaistāmi gan valsts valodas skolotāji no mazākumtautību skolām, gan arī pedagogi, kas māca dzimto valodu (krievu un latviešu). Izveidota komanda no 20 skolotājiem, uz kopīgo sadarbības projektu aicinot ne tikai Preiļu, bet arī Riebiņu novada skolotājus, kā arī vienu pārstāvi no Saunas pagasta Priekuļu pamatskolas. Jau pirms nometnes uzsākšanas skolotāji apvienojās nelielās grupiņās un vienojās par mājās veicamajiem darbiem. Līdz kopā sanākšanai nometnē katram bija jāsagatavo darba lapas par noteikto tēmu. Nometnes laikā tās tiek papildinātas un apvienotas kopīgā materiālā.

Vilhelmīne Jakimova informēja, ka divās nometnes darba dienās piedalīsies arī topošās mācību grāmatas līdzautore Aija Kalve, kas materiālus palīdzēs sistematizēt un papildinās arī ar saviem.

Kā atlīdzība skolotājiem par viņu ieguldīto darbu nometnes laikā paredzēta divu dienu ekskursija uz Klaipēdu un Palangu.

Augustā seši pārstāvji no šīs radošās pedagogu komandas Rīgā tiksies ar mākslinieku, kas piedalīsies metodiskā materiāla noformēšanā.

Vilhelmīne Jakimova stāstīja, ka Latvijā no 25 uzrakstītajiem projektiem metodisko materiālu sagatavošanai, kas iesniegti latviešu valodas apguves valsts aģentūrai, atbalstīti tikai desmit, tostarp arī viņas un Inetas Anspokas kopīgi sagatavotais darbs. Projektu gaitā tapušie Latvijas skolotāju metodiskie materiāli tiks apvienoti vienā izdevumā, kas būs palīglīdzeklis 7. klases dažādu priekšmetu skolotājiem mazākumtautību skolās. Tiek prognozēts, ka tas būs gatavs jau līdz 1. septembrim.

L.Rancāne

«Cerība» veidotāji šo svētīgo darbu nodod sv. Jāzepa aizbildniecībā

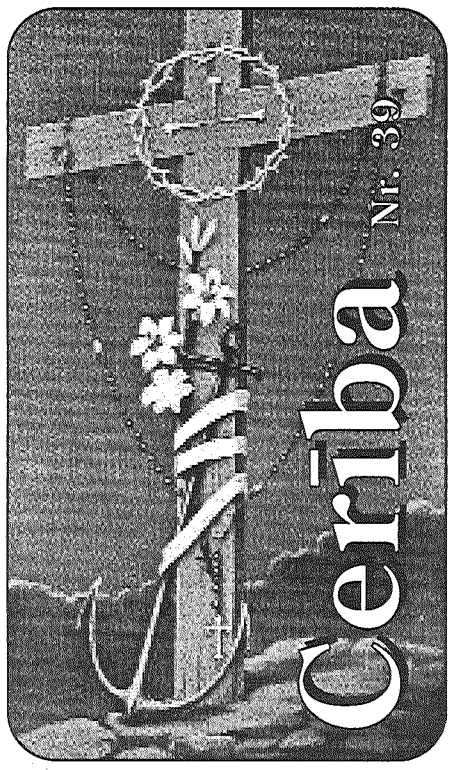

Kristus saka: «Seko man...»

Kad beidzies mācību gads un daudziem rokās ir dokuments par vidusskolas vai ģimnāzijas beigšanu, jaunieši domā, kur tālāk doties, kādu ceļu izvēlēties. Katrs droši vien iekšēji jūt, par ko viņš vēlētos kļūt.

Arī Rīgas Katoļu garīgas semināra ik gadus uzņem audzēkņus, kuri vēlas kļūt par priesteriem, veltīt savu dzīvi kalpošanai Dieva godam un dvēseļu pestīšanai.

Aicinājums uz priesterību ir Dieva žēlastība. Kristus teiktie vārdi: «Seko man!» nozīmē Dieva izvēli, kas dvēseli aicina sevišķā Dieva kalpībā. Svētie Raksti saka: «Un neviens šo godu neņem pats sev, bet tas, ko Dievs aicina, tāpat kā Āronu.» (Ebr.5,4) Dievs aicina, bet nevienu ar varu nespiež. Cilvēks pats izvēlas, vai sekot aicinājumam.

Pirmie, ko pats Kristus aicināja, bija apustuļi. Viņi bija pirmie garīgā semināra audzēkņi. Jēzus bija viņu inspektors, rektors, profesors un garīgais tēvs. Jēzus aicināja tos, kurus pats gribēja. Par to Viņš arī saka: «Ne jūs Mani izvēlējāties, bet Es jūs izvēlējos.» (Jāņa 15,16) Semināru apustuļi beidza ar to, ka saņēma Kristus uzdevumu — «Dariet to Manai piemiņai!». (Lk. 22,19) «Ejiet un nāciet, visas tautas.» (Mt. 28,19) Apustuļi Kristus seminārā attīstīja garīgās spējas, kā arī nostiprinājās ticībā un tikumībā.

Mūsdienās tas nenotiek tik redzamā veidā kā apustuļu izvēlēšanas laikā. Kandidātiem uz priesterību dažreiz ir grūti atklāt Dieva gribu. Bet to izdarīt palīdz paša kandidāta pazemīga un sirsnīga lūgšana.

Pati būtība priesteru audzināšanā arī mūsdienās nav mainījusies. Ir tikai tā starpība, ka mūsdienās Jēzus Kristus savus priesterus audzina caur saviem palīgiem.

Visiem priesteriem noteikti jāiet cauri garīgā Semināra audzināšanai, lai jaunekļus, kas grib kļūt priesteri, pasargātu no pasaules kārdināšanām un lai viņi jau jaunībā ievingrinātos dievbijībā un garīgajās praktikās.

Kādas ir aicinājuma pazīmes?

Dievs bieži aicina uz priesterību caur dievbijīgu dzīvi. Zēns vai jaunietis bieži nāk pie Svētajiem Sakramentiem, bieži apmeklē baznīcu, sirsnīgi lūdzas. Viņš to dara ne cilvēku acu dēļ, bet lai veidotu savu sirdi līdzīgu Pestītāja sirdij.

Dažiem aicinājums uz garīgo kārtu līdzinās Saula aicinājumam ceļā uz Damasku. Šeit ir liela loma kādam ārējam notikumam. Dievs var ļaut sadzirdēt aicinājuma balsi kādā dzīves neveiksmē, nelaimē, kad cilvēkam top skaidrs, cik mazvērtīgs ir viss iznīcīgais un pārejošais.

1985. gada janvārī apbedīja priesteri Staņislavu Lisovski. Pie viņa kapa, noliekot vainagu, kāds no ticīgajiem teica: «Šis aizgājējs priesteris bija saskatījis savu aicinājumu īpašā veidā. Viņš to sadzirdēja, dienot armijā. Kad uz jūras daudzi aizgāja bojā un arī viņš cīnījās par savu dzīvību, tad viņam bija viena doma, — ja palikšu dzīvs, kļūšu par priesteri. Tajā reizē viņš palika dzīvs un vēlāk kļuva par priesteri.»

2002. gadā žurnāla «Katoļu Dzeive» aprīļa numurā priesteris Pēteris Andžāns stāstīja par savu aicinājumu. Viņš cēlies no Landskarovas draudzes Lielo Andžānu sādžas. Tā atradās pie pašas Latvijas un Baltkrievijas robežas. Viņu mājas dienvidu pusē atradās dīķis un pirtiņa. Priesteris raksta: «Dodoties uz pirtiņas pusi, aćis vērsu uz Baltkrieviju. Tur uz tāda kā pakalniņa pacēlās Saveiku baznīca. Vēl cara laikos uz turieni staigāja mani onkuļi.

Aukstā saulainā 1939. gada marta dienā *sarkanie* Saveiku baznīcu uzspridzināja. Arī mūsu sādžā bija dzirdams liels eksplozijas troksnis. Baznīcu sagrāva, bet no tās palika vēl dažas balti nobalsinātas sienas. Man bija smagi visu to redzēt.

Bēdīgi skatījos uz sagrautās baznīcas paliekām, kad tās apspīdēja saule. Iespējams, ka tieši tas mani pamudināja kļūt par priesteri, lai es varētu rūpēties par baznīcām, lai lūgtos un noturētu Svētās Mises.»

Viens otrs aicinājumu uz priesterību ir saklausījis jau sava mūža otrajā pusē. Dievam nekas nav neiespējams.

Pāvets Pijs XII savā enciklikā par priesterību saka: «Paaicinājums uz priesterību nebalstās uz jūtām un noskaņojumu vien. Šie elementi dažkārt var iztrūkt. Paaicinājums balstās uz to, ka ir karsta vēlēšanās uz priesterību.» Tālāk viņš saka: «Kas tiecas pēc priesterības goda un uzrāda to, ka grib vaļsirdīgi censties iegūt dziļu padevību, nevainojamu dzīves veidu un vajadzīgās zināšanas – tas var būt drošs, ka viņu pats Dievs aicina.» Tomēr pāvests paskaidro, ka tas vien nav viss. Šeit nepietiek tikai paša labās gribas un zināšanu. Beidzamais vārds ir dodams Baznīcai. Un to pasaka attiecīgais bīskaps un semināra vadība.

Ir arī tādi jaunieši, kas it kā jūt aicinājumu, bet šaubās, vai spēs nest Priesterības sakramenta uzlikto krustu. Šķiet pats Jēzus iesaka, ko darīt: «Lūdziet pļaujas Kungu, lai viņš sūta strādniekus savā druvā.» (Mt. 9,38)

Ja kāds jūt kaut vāju aicinājuma liesmiņu, stipriniet to un spodriniet caur lūgšanu Svēto Komūniju, lai pēc la[illegible] varētu [illegible] dēt uz aicinājumu: «Redzi, Kungs, es nāku!».

Dekāns J.Stepiņš

Lūgšana

Tu esi mūžīgais Dievs, Vienīgais,
Neradītais,
Svētā Trīsvienība Dēlā un Garā.
Visas redzamās un netveramās
radības Radītājs,
Tu esi Kungs un Karalis.
Tu esi savaldzinājis manu dvēseli ar
skaistumu,
Savā mīlestībā Tu mani esi ievainojis,
Tu esi pārveidojis visu manu būtību.
Tavs skaistums ir apburis mani,
Ak, Trīsvienība, mans Dievs.
Un Tavi vaibsti ir Trijos vienādi,
Un Trijiem ir viena seja,
Tava seja, mans Dievs, Tava, visuma
Dievs.
Lai manas acis skata Tavu godību,
Šo godību, ko daudzinu ik dienas.
Tu, gadsimtu radītājs un Kungs,
Ak, Trīsvienība, mans Dievs.
Āmen.

Atklāj piemineklī Jānim Pāvilam II

Ņujorkā pie Sv. Franča de Šantala katoļu baznīcas atklāta trīs metrus augsta pāvesta Jāņa Pāvila II bronzas skulptūra, ziņo LETA. Ceremonijā piedalījās bīskaps Tadeušs Peroneks, kurš deva savu svētību veltījuma dievkalpojumā, un Bruklinas diecēzes bīskaps Tomass Deilijs. Ceremonijā bija klāt arī Polijas vēstnieks ANO Andžejs Tovpiks un garīdznieki no Polijas, ASV un Kanādas.

850 kilogramus smagā statuja atlieta Krakovā. «Lai šis piemineklis būtu cieņas apliecinājums izcilajam garīdzniekam un mūsu tautietim, kurš padarīja Poliju pazīstamu visā pasaulē,» teica bīskaps Peroneks.

V.E. bīskapa Jāņa Buļa vizitācija Preiļos

19. jūnijā Preiļu Romas katoļu baznīcā notika V.E. bīskapa Jāņa Buļa kanoniskā vizitācija. Iepriekšējā vizitācija bija 1995. gadā. Kopš tā laika bīskaps ir vadījis vēl divus dievkalpojumus Preiļos, sakarā ar prāvesta dekāna Jāzepa Gugāna bērēm 2001. gadā un viņa nāves pirmās gadadienas dievkalpojumu.

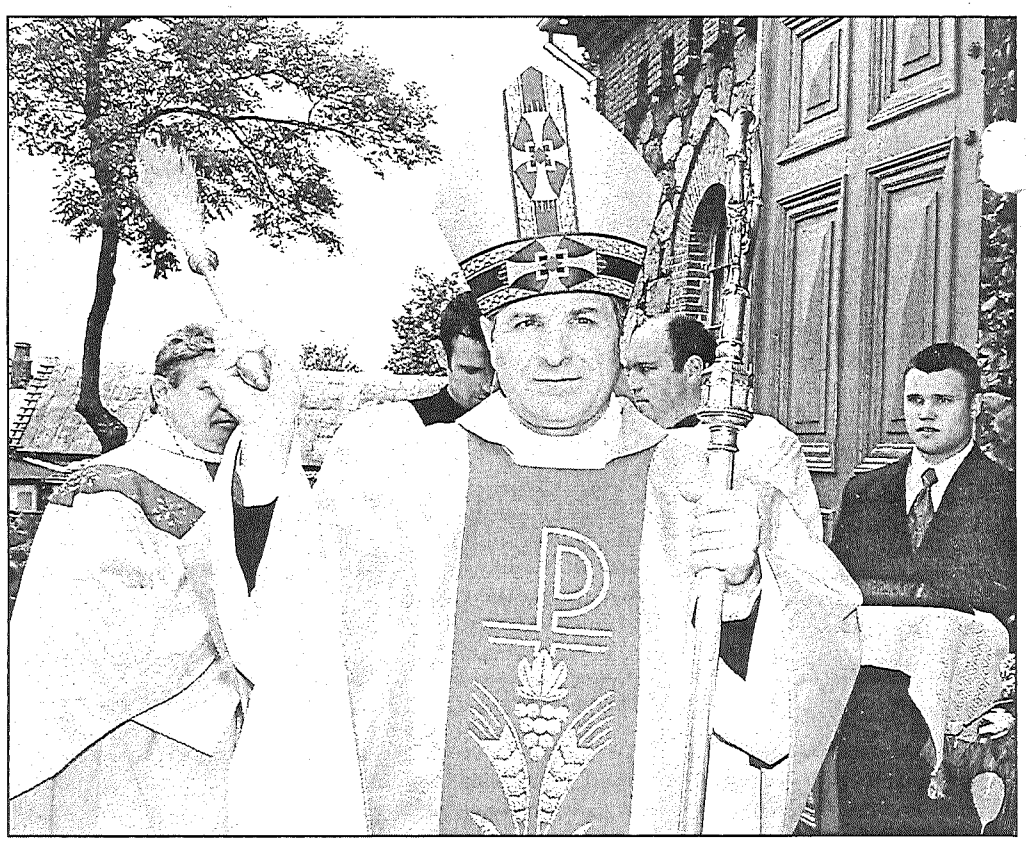

● **Viņa Ekselence Rēzeknes — Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis vizitācijas laikā Preiļos svētīja visus ticīgos.**

Baznīcas kanoni paredz, ka bīskapam piecu gadu laikā jāapmeklē draudze, lai redzētu, kādā garīgā līmenī tā atrodas.

Viņa Ekselenci sagaidīja draudzes procesijas dalībnieki un svinīgā gājienā ievadīja baznīcā. Pie baznīcas durvīm bīskapu sagaidīja draudzes prāvests, dekāns Jānis Stepiņš, Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jānis Eglītis un Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore. Draudzes ticīgo vārdā sālsmaizi bīskapam pasniedza Guntis Brūvers, bet meitenes un zēni dāvāja ziedus.

Ekselence pateicās par teiktajiem skaistajiem vārdiem un aicināja visus baznīcā uz lūgšanu.

Svētās Mises laikā bīskaps piešķīra lestiprināšanas sakramentu. Viņš iestiprināja 110 cilvēkus, tajā skaitā 53 no Preiļu draudzes.

Savā uzrunā V.E. atgādināja saglabāt ticību un tikumību, lai būtu tikumīga jaunā paaudze, jo tā ir mūsu tēvu zemes nākotne. Bīskaps aicināja, lai bērni arī turpmāk cītīgi apgūtu ticības mācību, kas viņiem palīdz pazīt Dievu, tā likumus (baušļus) un pēc tam no tiem vadītos turpmākajā dzīvē.

Svinībās piedalījās apkārtējo draudžu prāvesti un dekāni: Aglonas bazilikas dekāns Andrejs Aglonietis, Pieniņu prāvests Aigars Bernāns, Rudzātu prāvests Vilhelms Beķis, Vārkavas prāvests Onufrijs Pujats, Rozentovas prāvests Māris Ozoliņš, kā arī daudz ticīgo.

Sakarā ar to, ka šis ir Euharistijas gads, svinības noslēdzās ar Euharistisko procesiju apkārt baznīcai un bīskapa svētību tautai.

Noslēgumā dekāns Jānis Stepiņš pateicās bīskapam, priesteriem un visiem procesijas dalībniekiem, kā arī tiem draudzes locekļiem, kas bija daudz paveikuši, lai darītu skaistākus šos svētkus.

NEKAD NEATMETĪSI GRĒKU, JA TO ATKLĀTI NEIZSŪDZĒSI.

MŪSU JUBILĀRI

Aglonas dekānam – 50

9. jūnijā uz skaistiem un piepildītiem 50 mūža gadiem atskatījās Aglonas bazilikas dekāns Andrejs Aglonietis.

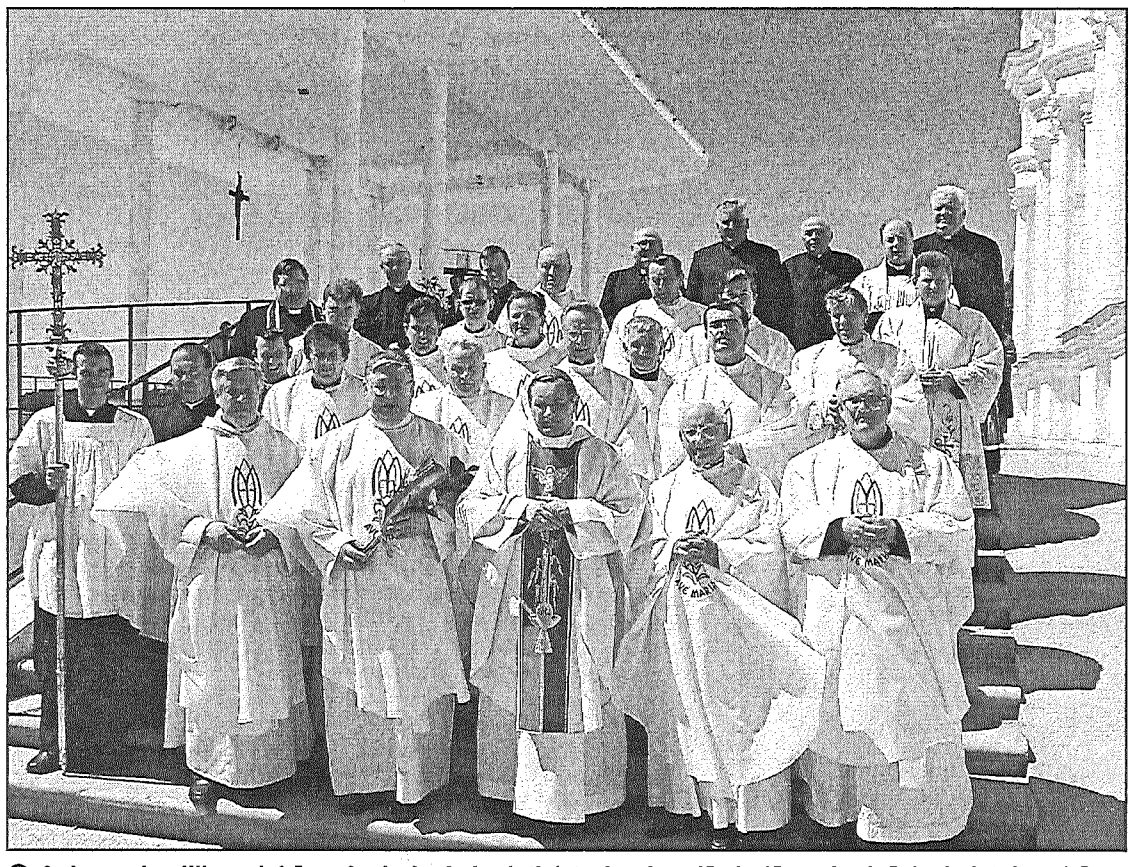

● **Aglonas bazilikas dekānu Andreju Aglonieti (otrais pirmajā rindā no kreisās) skaistajos dzīves svētkos sveica daudzi priesteri, tajā skaitā arī Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis (pirmajā rindā vidū).**

Tagadējais priesteris bija desmitais bērns Antona un Monikas Agloniešu ģimenē. Tūlīt pēc piedzimšanas viņš tika kristīts Daugavpils Vissvētās Jaunavas Marijas baznīcā. Viņa tēvs un māte bija izglītoti cilvēki, abi daudz cietuši reliģiskās pārliecības dēļ, tomēr savus bērnus audzināja ticīgā garā.

Andrejs Aglonietis mācījās dzimtajā pusē Jaunaglonas četrklasīgajā pamatskolā, vēlāk Aglonas vidusskolā, bet 1973. gadā iestājās Rīgas garīgajā seminārā, kuru beidza 1978. gadā. Skolas laikā jaunietis bija republikas mācību olimpiāžu dalībnieks un godalgotu vietu ieguvējs matemātikā, fizikā, vācu valodā, sekmīgi startējis sporta sacensībās vieglatlētikā, slēpošanā, orientēšanās sportā un šaušanā.

Semināra laikā blakus studijām Andrejs strādājis kā palīgs profesoram Jānim Pujatam Baznīcas liturģisko grāmatu tulkošanā un izstrādāšanā (rituāles, lekcionāriji, Misāle, lūgšanu grāmata, Psalmu grāmata). Šim darbam viņš sevi veltīja līdz 1984. gadam. Tagadējā dekāna primicija notika Aglonā 1978. gada 18. jūnijā.

Līdz ar vecākiem, ģimeni un pirmajiem skolotājiem par īpaši nozīmīgiem cilvēkiem priestera Agloniešu personības tapšanā uzskatāmi priesteris Kārlis Gumpenbergs (kapucīnu tēvs Tomass, pie kura nodzīvots pa mēnesim 1972. un 1973. gadā), priesteris Pēteris Vucins, kardināls Jānis Pujats, mariāņu tēvs Viktors Pentjušs (garīgtēvs). Liels iespaids viņa dzīvē bija dzīvā Rožukroņa pulciņam, kas ģimenē uzsākts 1963. gadā pēc tēva 50 gadu jubilejas ar nolūku izlūgt aicinājumu uz garīgo kārtu.

Dekāns Andrejs Aglonietis vienmēr ir bijis ļoti darbīgs. Pirmais nominēts viņam bija par vikāru Krāslavas un Skaistas draudzēs pie dekāna Julijana Samuša. No 1979. gada jūlija līdz 1980. gada jūnijam Andrejs bija vikārs Aglonas un Rudzātu draudzēs. Tālāk sekoja vikāra darbs Rīgas Sv. Antona baznīcā. Vēlāk 11 gadus viņš bija Višķu, Ambeļu, Augškalnes draudžu prāvests, strādāja pie liturģiskajām grāmatām, daudz darīja baznīcu sakārtošanā.

Kopš 1988. gada rudens dekāns iesaistījās sabiedriskajā darbā Tautas frontē, bija Daugavpils Tautas frontes valdes loceklis, atjaunoja un 10 gadus rediģēja žurnālu «Katoļu Dzeive», strādāja ar katoļu jaunatnes biedrību *Adveniat*. 1991. gada vasarā ar toreizējā arhibīskapa Jāņa Pujata rīkojumu izveidoja Tautas krustaceļu, kas tagad pārvērties par visvaldzinošāko dievkalpojumu 14. augusta svētku vakarā. Viņš bija pirmais no Latvijas, kas 1990. gada martā devās ceļojumā uz Fatimu Portugālē, kur notika katoļu žurnālistu kongress. Atceļā viņš mājās pārveda 26. martā iesvētīto Fatimas Dievmātes statuju «Pro Lettonia».

Kopš 1991. gada septembra līdz 1998. gadā jūlijam bija Aglonas dekāns. Šajā laikā veikta bazilikas rekonstrukcija, gatavojoties Svētā Tēva Jāņa Pāvila II vizītei 1993. gada septembrī. Trīs gadus, līdz 2001. gada jūlijam, Aglonietis bija Dagdas dekāns. 10. jūlijā būs jau četri gadi, kopš viņš atkal ir Aglonas dekāns.

Jāņudiena tautu paradumos

Ar jāņugunīm, kas tiek aizdedzinātas par godu Svētajam Jānim Kristītājam 23. jūnijā, viņa svētku priekšvakarā uz kalniem un pakalniem, saistās ļoti svarīgs un nozīmīgs apsvērums. Tas atgādina katoļu Baznīcas svētku kopsakarību ar noteikto dabas pasaules gaitu, kopsakarību ar pasaules vēsturi un pagānu senatni, par zināmu priekšstatu un paradumu neizzināmo varu, kas gadsimtiem ilgi velkas cauri visām dienām un pat pasaules daļām.

Ar jāņugunīm atkarībā no novadu dažādības, sastopamies tāpat kā ar dažādiem paradumiem. Šīs ugunis tiek iededzināts laikā, kad saule sasniedz savu augstāko virsotni. Tagad saulei būs jāgrimst uz leju. Daudzviet jāņugunis sauc par saulgriežu ugunīm. Jau Svētais Augustīns (354-430) piemin šo paradumu, bet pēc Teodereta šīs ugunis tiek dedzinātas pat uz ielām. Viduslaikos līdz pat 17. gadsimtam, tāpat kā mūslaikos, Dienvidfrancijā ugunis tika aizdedzinātas ne vien uz kalniem un laukos, bet arī tirgus laukumos un pilsētu skvēros.

Svētkus dažās vietās uzsāka tikai jaunāki vīrieši. Agrākos laikos svētkos piedalījās arī aristokrātijas pārstāvji, pat firsti un ķeniņi. Tā, pēc vēstures ziņām, uz tirgus laukuma Frankfurtē pie Mainas birģermeistara mājas priekšā tika sakurts lielisks sārts ķeizara klātienē, piedaloties daudziem dižciltīgajiem. Kādā dokumentā minēts, ka Minhenē 1401. gadā hercogs Stefans un viņa laulātā draudzene tirgus laukumā esot dejojuši pie jāņugunīm. Ausburgā 1497. gadā ķeizara Maksimiliāna klātienē Zuzanna Neiharta aizdedzināja ar lāpu jāņugunis un tad dejoja apkārt liesmām, turoties pie Filipa rokas. 1578. gadā Lignicas hercogs Jāņu vakarā bija ieradies pie ugunskura ar visu savu galmu.

Ar uguni visām tautām saistīti daudzi paradumi. Visplašāk izplatītas ir dejas, kas notiek ar gaviļu un prieka saucieniem apkārt ugunskuriem. Ir gājieni ar aizdegtām lāpām uz kalniem, kad lec pāri ugunskuram vai vismaz kvēlojošām oglēm. Grieķijā, lecot pāri ugunskuram, centās atbrīvoties no grēkiem. Daudzās vietās ņem izplēnējušas ogles vai pagales uz mājām, jo sagaida no tām dziedniecisku iedarbību. Vitembergā uz pavarda, kur iekuram lietota ogle no jāņuguns, tiek vārīti zirņi un tad izlietoti pret dažādiem sasitumiem un ievainojumiem.

Neparasti plaši izplatīts paradums Jāņudienas vakarā meklēt zāles, lai no tām vītu Jāņu vainagus un tad mestu ugunī vai ūdenī. Visvairāk šim nolūkam kalpo vībotnes *(Artemisia vulgaris)* un verbenas *(Verbena)*. Vībotnes tautā tiek sauktas par Jāņu jeb saulgriežu jostu, jo daudzi ar tām Jāņu dienā apjožas. Vībotņu saknes šinī dienā tiek sagrūstas pulverī, lai vēlāk lietotu pret krītamo kaiti, kuru viduslaikos sauca par Jāņu kaiti.

Jāņuguns paradumam līdzīgs ir jāņu ritenis. To veidoja šādi: no katras ciema mājas aiznesa kalna virsotnē salmu kušķi, tad ar šiem salmiem apvija riteni. Kad iestājās tumsa, riteni aizdedzināja un ar skaļiem gaviļu saucieniem laida no kalna lejā. Ja ritenis noripoja degošs līdz pat kalna pakājei vai arī sasniedza iezīmēto vietu, tā bija zīme, ka būs laba vīna raža.

Tagad jautājums – kāds sakars šim degošajam ritenim ar Svētā Jāņa Kristītāja svētkiem? Par to sniedz skaidrojumu senie ceremoniju iztulkotāji. Viņi apgalvo, ka šis ritenis esot saules simbols, kura šajās dienās uzsāk savu riņķojumu lejup pretī augļu bagātajam rudenim.

Pie tam kopš seniem laikiem ar Jāņu dienu saistās viena otra māņticība. Par to stāsta itāļu dzejnieks Frančesko Petrarka (1304-1374). Viņš Ķelnē izbrīnā noraudzījies, kā liels daudzums sieviešu Jāņu dienā Reinā mazgājušas rokas un kājas, lai upes ūdens spēks pasargātu viņu locekļus no visiem ļaunumiem. Citur domāja, ka Jāņu nakts rasa dziedē izsitumus, bet pirmais ūdens spainis, kas iesmelts un izvilkts no akas, līdz ar to pašu brīdi, kad sākas Jāņu diena, var izārstēt drudzi. Daudzi vāc jāņuzāles, izkar tās mājās pie logiem kā spēcīgu līdzekli pret dažādām miesas kaitēm. Eļļu, kas tika izgatavota no Jāņu dienā lasītām zālēm, sauca par jāņuzāļu eļļu. Ar to varēja dziedēt šāvienu brūces.

Arī Latvijā plaši svin Jāņudienu – auglības un darba svētkus. Senākās rakstītās ziņas par Jāņu svinēšanu saglabājušās no 16. gadsimta beigām.

Priesteris A.Budže

Euharistiskā procesija pilsētas ielās

● **29. maijā, svinot Kristus Vissvētākās Miesas un Asins svētkus, Preiļu katoļu draudze jau trešo gadu rīkoja Euharistisko procesiju pa pilsētas ielām.**

Četrās vietās notika aizlūgumi un lasīti Evaņģēlija fragmenti. Pirmā apstāšanās un aizlūguma vieta bija baznīcā. Otrā apstāšanās vieta bija pie slimnīcas, kur procesijas dalībnieki lūdzās par slimnieku izveseļošanos. Trešā apstāšanās vieta bija pie Preiļu rajona padomes, aizlūdzot par laicīgo varu un tās sekmēm, darbojoties tautas labā. Ceturto reizi procesija apstājās pie Preiļu 1. pamatskolas un lūdza par jaunatni.

Gadās arī tā...

Kāds pāris no Dienvidkarolīnas, ASV, ziemas vidū sailgojies pēc saules siltuma, nolēma aizbraukt uz Floridu un apmesties tajā viesnīcā, kurā viņi bija pavadījuši pirmo laulības nakti pirms 20 gadiem. Vīrs devās uz turieni dienu agrāk. Viesnīcas numurā viņš ieraudzīja datoru un nolēma aizsūtīt e-pastu sievai.

Diemžēl viņš nedaudz kļūdījās, un vēstule tika aizsūtīta atraitnei no Hjūstonas, kura tikko bija atgriezusies no vīra bērēm un gribēja pārbaudīt, vai elektroniskajā pastkastītē nav kāda līdzjūtības vēstule no radiniekiem un draugiem.

Atraitnes dēls atrada viņu bezsamaņā pie datora un uz ekrāna izlasīja sekojošo:

— Mana mīļā sieva. Esmu sasniedzis galapunktu. Zinu, ka esi pārsteigta, saņemot ziņu no manis. Tagad te ir pieejami datori un ir atļauts sūtīt e-pastus tuviniekiem. Tikko esmu rezervējis vietu. Viss jau ir sagatavots, lai tu rīt vari te ierasties. Priecāšos par mūsu tikšanos. Ceru, ka Tavs ceļojums būs tikpat bezproblemātisks kā manējais.

P.S. Šeit tiešām ir ļoti karsti.

Sirsnīgi sveicieni! Uz drīzu tikšanos!

Tavs mīļotais vīrs

DEBESU VALSTĪBĀ ARĪ PĒDĒJAM BŪS LABI.

Kā nodrošināt pārtikušas vecumdienas

Vairāki lasītāji ar avīzes starpniecību vēlas iegūt plašāku informāciju par brīvprātīgajām un obligātajām iemaksām pensiju fondā. Uz lasītāju uzdotajiem jautājumiem atbildēja Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Preiļu nodaļas klientu apkalpošanas daļas vadītāja DAIGA JONĀNE.

Kas ir valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieka konta izraksts un kam to nosūta? Vai visi, kas reģistrējušies pensiju 2. līmenī, saņem konta paziņojumus?

Valsts fondēto pensiju shēmas jeb pensiju 2. līmeņa dalībnieka konta izrakstā ir apkopota informācija par konkrētā dalībnieka kopējo uzkrāto fondētās pensijas kapitālu un iepriekšējā gadā veiktajiem darījumiem. Tas nozīmē, ka fondēto pensiju shēmas dalībnieks katru gadu saņem informāciju par sava konta stāvokli uz iepriekšējā gada sākumu, informāciju par visām darbībām, kas notikušas kontā iepriekšējā gada laikā, informāciju par iepriekšējā gada laikā iemaksāto kopējo summu, kā arī uzkrāto kapitālu iepriekšējā gada beigās.

Konta izrakstus Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA) sūta visiem shēmas dalībniekiem. Konta izrakstus var saņemt gan pa pastu (uz adresi, kas norādīta VSAA iesniegtajā iesniegumā, vai arī uz Iedzīvotāju reģistra datu bāzē esošo adresi), gan arī elektroniski (uz iesniegumā norādīto e-pasta adresi). Saņemšanas veidu shēmas dalībnieks var izvēlēties, aizpildot attiecīgu iesniegumu VSAA nodaļā.

Konta izraksts netiek sūtīts tām personām, kuras ir uzrakstījušas iesniegumus par atteikšanos no jebkādu sūtījumu saņemšanas no VSAA.

Kāda ir reģistrācijas kārtība pensiju 2. līmenī?

Tām sociāli apdrošinātām personām (darba ņēmēji, pašnodarbinātie, karavīri, personas, kas kopj bērnu līdz 1,5 gadu vecumam, nestrādājoši invalīdi, slimības, maternitātes un bezdarbnieka pabalsta saņēmēji), kuras ir dzimušas pēc 1971. gada 1. jūlija, piedalīšanās pensiju sistēmas 2. līmenī ir obligāta. Šīs personas kā pensiju 2. līmeņa dalībniekus reģistrē VSAA bez speciāla iesniegums.

Personām, kuras ir dzimušas laikā no 1951. gada 2. jūlija līdz 1971. gada 1. jūlijam ieskaitot, ir tiesības brīvprātīgi pievienoties pensiju sistēmas 2. līmenim. Pievienoties pensiju sistēmas 2. līmenim var jebkurā brīdī, iesniedzot iesniegumu VSAA nodaļā, bankās (Hansabanka, Unibanka, Parex banka, Latvijas Krājbanka u.c.), AAS «Balta», AS «Latvijas vadošo apdrošinātāju ieguldījumu sabiedrība» u.c. Iesniedzot iesniegumu, vienlaicīgi ir jāizvēlas konkrēts līdzekļu pārvaldītājs un ieguldījumu plāns, kurā fondētās pensijas kapitāls tiks ieskaitīts. Jāatzīmē, ka personām, kuras iesniegušas iesniegumu par brīvprātīgu pievienošanos fondēto pensiju shēmai, pēc tam nav tiesību atteikties no dalības shēmā.

Personām, kuras dzimušas līdz 1951. gada 1. jūlijam ieskaitot, iesaistīšanās pensiju sistēmas 2. līmenī nav paredzēta.

Kā uzzināt, vai 2. līmeņa pensiju kapitāls pelna, ja netiek veiktas jaunas iemaksas?

Ja persona ir reģistrēta kā valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieks, bet kādu laiku iemaksas par viņu netiek veiktas, tad dalībnieka kontā esošie līdzekļi automātiski turpina pelnīt, jo uzkrātā nauda pieaug uz ieguldījumu peļņas procentu rēķina. Par to var pārliecināties, saņemot konta izrakstu.

Kas pārvalda pensiju 2. līmeņa ieguldījumus?

Pensiju 2. līmeņa līdzekļu pārvaldīšanu veic līdzekļu pārvaldītāji — Valsts kase vai privātās ieguldījumu sabiedrības, kam ir izsniegta speciāla atļauja fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanā un kuras noslēgušas līgumu ar VSAA. Katrs līdzekļu pārvaldītājs var piedāvāt vienu vai vairākus ieguldījumu plānus, saskaņā ar kuriem notiek shēmas līdzekļu ieguldīšana.

Šobrīd Latvijā darbojas 9 līdzekļu pārvaldītāji — Valsts kase, ieguldījumu sabiedrība «Hansa Fondi», akciju sabiedrība «Parex ieguldījumu pārvaldes sabiedrība», ieguldījumu sabiedrība «Optimus Fondi», ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība «Baltikums Asset Management», akciju sabiedrība «Latvijas vadošo apdrošinātāju ieguldījumu sabiedrība», akciju sabiedrība «Ieguldījumu sabiedrība «Suprema Fondi»», akciju sabiedrība «Ieguldījumu sabiedrība «Astra Fondi»», ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība «NORD/LB Fondi».

Statistiskie dati par Preiļu rajonu.

Uz 2005. gada 30. aprīli 2723 valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieku, kuriem deklarētā dzīvesvieta ir Preiļu rajonā, par līdzekļu pārvaldītāju ir izvēlējušies Valsts kasi, kas sastāda 58% no visiem shēmas dalībniekiem. 1973 dalībnieki savu fondētās pensijas kapitālu ir uzticējuši privātajiem līdzekļu pārvaldītājiem, kas sastāda 42% no visiem shēmas dalībniekiem. Shēmas dalībnieku sadalījums pie privātajiem līdzekļu pārvaldītājiem ir šāds: IS «Hansa Fondi» — 822 dalībnieki, IS «Optimus Fondi» — 675 dalībnieki, AS «Parex ieguldījumu pārvaldes sabiedrība» — 312 dalībnieki, AS «Latvijas vadošo apdrošinātāju ieguldījumu sabiedrība» — 97 dalībnieki, IS «Astra Fondi» — 65 dalībnieki, IPAS «Baltikums Asset Management» — 1 dalībnieks, IPAS «NORD/LB» — 1 dalībnieks.

Sagatavoja L.Rancāne

Preiļu tenisisti dosies iekarot Eiropu

Jūnija vidū SK «Cerība» galda tenisa nodaļas trīs audzēkņi saņēma ielūgumu Latvijas izlases sastāvā piedalīties Eiropas galda tenisa čempionātā, kas augusta beigās risināsies Francijas pilsētā Strastbūrā.

Tikai šogad Eiropas galda tenisa savienība pieņēma lēmumu rīkot Eiropas čempionātu 1993. g. dz. un jaunākiem tenisistiem. Līdz ar to čempionāta ietvaros varēs sacensties visjaunākie dalībnieki no visām Eiropas valstīm. Šī lēmuma pieņemšanu Eiropas galda tenisa savienība pamatoja ar to, ka visoptimālākais vecums, kad bērni varētu sākt nodarboties ar galda tenisu, ir 6-7 gadi. Līdz ar to, ja bērns sāk nopietni trenēties, tad jebkurš lielā mēroga čempionāts kļūs viņam par stimulu tālākam progresam.

Eiropas čempionāta ietvaros Latvijas izlases sastāvā spēlēs astoņi tenisisti. No tiem četri būs zēni: Denis Monajenkovs (Rīga), Leonīds Maslovs (Rīga), Andris Dolženko (Cēsis) un **Emīls Lutinskis** (Preiļi). Līdzās četriem zēniem Latvijas izlasē ir iekļautas arī četras meitenes: Lauma Indriksone (Bauska), Ieva Lepse (Kuldīga), **Viktorija Zabalujeva** (Preiļi) un **Alīna Isajeva** (Preiļi).

Visu triju tenisistu treneris Anatolijs Isajevs informēja «Novadnieku» kādā veidā Preiļu tenisisti iekļuva Latvijas izlasē. Kā izrādījās, tad uzreiz pēc Eiropas galda tenisa savienības pieņemtā lēmuma, Latvijas galda tenisa federācija izvēlējas divus trenerus, kuri gatavos 1993. g. dz. un jaunākus tenisistus dalībai Eiropas čempionātā. Par vienu no treneriem tika ievēlēts arī Anatolijs Isajevs, savukārt par otro treneri izvēlējās Lauru Krūmiņu no Cēsīm.

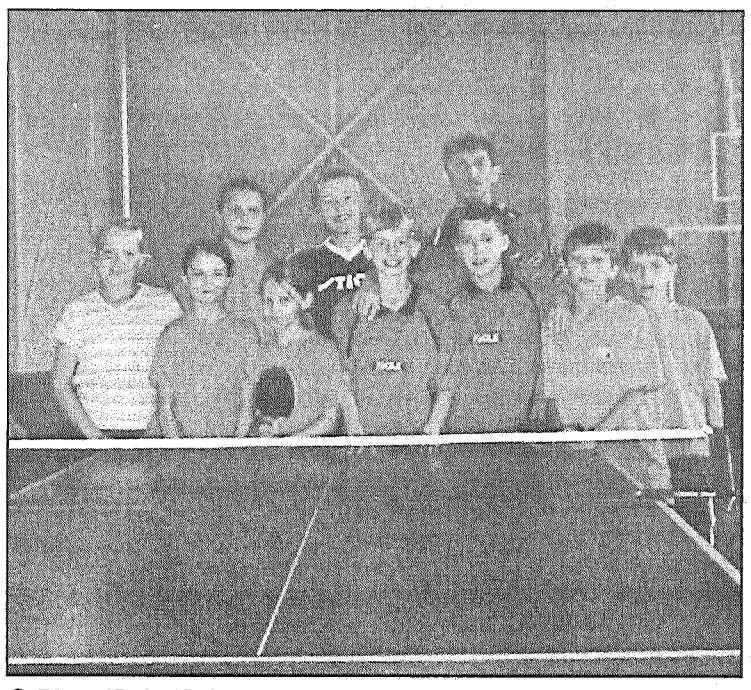

● **Pirmajā rindā: Lauma Indriksone, Viktorija Zabalujeva, Alīna Isajeva, Denis Monajenkovs, Leonīds Maslovs, Andris Dolženko, Emīls Lutinsksis. Otrajā rindā: Ieva Lepse, treneri Laura Krūmiņa un Anatolijs Isajevs.**

Abi jaunievēlētie treneri uzreiz sāka kandidātu atlasi. Tāpēc tika rīkots «Cerību starta» turnīrs divās vecuma grupās: 1992. g. dz. un jaunākiem tenisistiem, kā arī 1994. g. dz. un jaunākiem tenisistiem. Otrajā vecuma grupā teicamu sniegumu demonstrēja visi trīs Preiļu sportisti. Tā, Viktorija Zabalujeva izcīnīja godalgoto 1. vietu, bet Alīna Isajeva ierindojās 2. vietā. Arī Emīls Lutinskis bija veiksmīgs un spēja izcīnīt 1. vietu. Pāru sacensībās Alīna un Viktorija ierindojās 3. vietā. Šie teicamie sniegumi ļāva Preiļu tenisistiem iziet otro atlases kārtu, kad no astoņiem zēniem un astoņām meitenēm tika izlases sastāvā izvēlēti četri zēni un četras meitenes.

Uzreiz pēc izlases sastāva noskaidrošanas tika sarīkotas treniņu nometnes Jersikā. Bet jau maijā Preiļu tenisistiem tika piedāvāta iespēja startēt starptautiskajā turnīrā Beļģijā. Turnīra ietvaros pulcējās tenisisti no Beļģijas, Francijas, Holandes, Vācijas, Luksemburgas, Islandes un pat Japānas. Pāru spēlēs deviņu komandu konkurencē Viktorija Zabalujeva un Alīna Isajeva spēja izcīnīt 6. vietu. Emīls Lutinskis pārī ar Martiņu Zolīti no Cēsīm 19 komandu konkurencē, spēja izcīnīt 8. vietu.

Pēdējā Latvijas izlases treniņu nometne notiks augusta vidū un uzreiz pēc tās tenisisti dosies uz Strastbūru aizstāvēt Latvijas valsts godu. Turēsim īkšķus, lai viņiem viss izdotos.

Vieglatlēti tiek pie medaļām

● **Ingai Mūrniecei (pa kreisi) starptautiskajās vieglatlētikas sacensībās «Valmieras spēles 2005» tikai nedaudz pietrūka, lai izcīnītu 1. vietu.**

SK «Cerība» vieglatlētikas nodaļas audzēkņi piedalījās divās lielās starptautiska un Latvijas mēroga sacensībās, kurās spēja izcīnīt vairākas medaļas.

Starptautisko vieglatlētikas sacensību jauniešiem «Valmieras spēles 2005» 1. posms risinājās Valmierā. Vieglatlēti sacentās trijās vecuma grupās: 1991., 1992. un 1993. g. dz. Četri Preiļu vieglatlēti tika pie medaļām un viens ierindojās 5. vietā. Tā, 1992. g. dz. **Jānis Šķēps** 200 m skrējienā ar rezultātu 26,8 sek. izcīnīja 1. vietu un 60 m/b skrējienā ar rezultātu 9,7 sek. izcīnīja 2. vietu. Ar 2. vietu 60 m/b skrējienā ar rezultātu 9,8 sek. samierināties nācās arī 1991. g. dz. **Ingai Mūrniecei.** 3. vietu 800 m skrējienā ar rezultātu 2:30,3 min. izcīnīja 1991. g. dz. **Ilmārs Vaivods.** 5. vietu augstlēkšanā ar rezultātu 1,40 m izcīnīt izdevās 1992. g. dz. **Santai Mazurei.**

Otrās lielas sacensības, Latvijas vieglatlētikas savienības kausa izcīņas 1. posms, risinājās Daugavpilī. Pie medaļām šajās sacensībās tika septiņi Preiļu rajona vieglatlēti un vēl 10 vieglatlēti ierindojās pirmajā sešiniekā. Pie medaļām tika: 1. v. **Lauris Trops** (110 m/b, 17,5 sek.), 1. v. **Juris Iljins** (trīssoļlēkšana, 14,64 m), 1. v. **Viktors Rastopčins** (110 m/b, 16,3 sek.), 1. v. **Kaspars Kurms** (augstlēkšana, 1,80 m), 2. v. **Aldis Dzenis** (augstlēkšana, 1,90 m), 2. v. **Jānis Masāns** (lodes grūšana, 14,21 m), 2. v. **Inga Mūrniece** (trīssoļlēkšana, 10,77 m).

Vietas pirmajā sešiniekā izcīnīja sekojoši vieglatlēti: 4. v. Solvita Klindžāne (100 m, 13,0 sek.), 4. v. Ilmārs Vaivods (600 m, 1:46,8 min.), 5. v. Sintija Vasiļevska (600 m, 2:02,5 min), 5. v. Marija Šelkovaja (lodes grūšana, 7,19 m), 5. v. Jānis Vaivods (augstlēkšana, 1,75 m), 5. v. Jānis Laizāns (trīssoļlēkšana, 11,90 m), 6. v. Kitija Valtere (trīssoļlēkšana, 9,23 m), 6. v. Edgars Biezitis (trīssoļlēkšana, 11,67 m), 6. v. Ainārs Ruzģis (augstlēkšana, 1,70 m), 6. v. Valentīns Jekimovs (100 m, 11,8 sek.).

V.Ozoliņš

KAIMIŅU RAJONOS

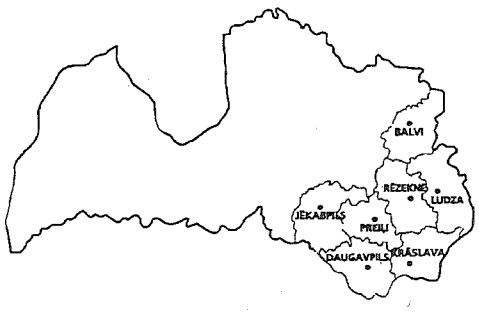

Tilžas internātpamatskolas bērni atpūšas Zviedrijā

Lielākā daļa Tilžas internātpamatskolas skolēnu vasaras brīvdienas pavada pie saviem audžuvecākiem Zviedrijā. Daļa bērnu jau ir aizbraukusi. Vairums no viņiem Tilžā atgriezīsies dažas dienas pirms jaunā mācību gada sākuma, bet daļa – jau jūlija beigās. Vasarā skolā dzīvo vairāk nekā desmit bez vecāku gādības palikušie Balvu rajona jaunāko klašu skolēni.

«Vaduguns»

BALVU RAJONĀ

Arī viņi gribēja braukt projām

14 jaunieši no Balvu rajona kādā jūnija dienā sēdās autobusā, lai dotos uz Cēsu rajona Straupes pagastu pavadīt dienu kopā ar pusaudžiem, kas narkomānu rehabilitācijas centrā «Saulrīti» iziet kursu, lai atteiktos no alkohola un narkotikām. Pirms došanās uz Straupi vairāki no projektā iesaistītajiem jauniešiem atzina, ka viņi ir mazliet samulsuši un mazliet baidās: kā būs – vai mūs pieņems, vai uz mums neskatīsies greizi? Sak, kas tad jums – jūs neesat ne kripatu redzējuši no tā, ko esam piedzīvojuši mēs. Kad diena bija pagājusi, balveniešiem bija daudz ko runāt, daudz ko domāt un daudz ko saprast. Katrā ziņā: ikviens no tiem balveniešiem, kas visu dienu bija Saulrītos, roku uz sirds likdami, varētu teikt: es nevienam, nevienam nenovēlu nonākt situācijā, kāda jāiztur narkomānam.

Saulrītos dzīvo jaunieši, kas apmēram gada garumā iziet rehabilitācijas kursu, lai atteiktos no narkotikām vai alkohola. Balvēnieši satikās ar 15 puišiem un meitenēm vecumā no 12 līdz 18 gadiem. Saulrītu direktore Anna Soročinska pirms tam Balvu jauniešiem stāstīja par to, kā darbojas šis centrs, par to, kas te notiek ar pusaudžiem, kas ir noticis pirms tam un kas notiks pēc tam. Katrā ziņā, tik uzticamu, patiesu un neaizmirstamu stāstu par narkotikām neviens no mums vēl nebija dzirdējis, pēc atgriešanās atzina jaunieši. Grūti būs tiem lektoriem, kas pēc dažu gudru rakstu izlasīšanas vispārīgās frāzēs mēģinās stāstīt šiem pašiem jauniešiem par narkotiku kaitīgumu. Mēs tur bijām. Mēs redzējām narkomānu un alkoholiķu – mūsu vienaudžu – apdzisušās sejas, kad smaids ir brīnums, kad prieks saistās ar to, ka rīt noteikti būs bēdas, teica balvēnieši. Mēs redzējām un dzirdējām, kā tad, kad mājām atvadu sveicienus, Saulrītu meitenes viena otrai teica «Braucam arī mēs». Bet viņi palika. Lai dzīvotu pēc stingra plāna, lai gan prātā ir tikai viena doma: bauda, ko dod narkotikas. Un tā visu dzīvi... Bet mēs aizbraucām, lai smaidītu, priecātos, dzīvotu.

Uz Cēsīm Balvu rajona jaunieši brauca ar rūpīgi sagatavotu dziesmu programmu. Baltinaviete Klinta uz divām lapām bija nodrukājusi 42 dziesmu vārdus, un jaunieši dziedāja, dziedāja, dziedāja. Saulrītu iemītnieki nebūt ne uzreiz dziedāja līdzi, bet, kad to beidzot darīja, bija milzīgs gandarījums. Viņi sita plaukstas, rādīja spārnus, kādi ir lidmašīnām un pasūtīja dziesmas. Saulrītu pusaudžiem visvairāk patika «Spogulīt, spogulīt», «Skoļzkije uļici», «Tumša nakte ziedēja, zaļa zāle elpoja», «Muzikants», «Tu un es», bet atvadoties skanēja «Pūt, vējiņi» un, protams, «Projām jāiet».

Viens no dienas uzdevumiem bija arī rehabilitācijas centra dārza ravēšana. Balvu jaunieši bija gandrīz nikni, ka Saulrītu iemītnieki pat necenšas nākt palīgā, bet drīzāk, kā smējās paši, uztvēra viņus kā lēto darbaspēku. Neko darīt, nācās vien ravēt.

Pirmā satikšanās ar lāci

Kubulu mednieku kolektīva biedram Valdim Pušpuram viens no jūnija vakariem paliks atmiņā uz visu mūžu. Viņš pirmo reizi dzīvē aci pret aci mežā satikās ar īstu lāci. Valdis pastāstīja, ka trīs mednieki šajā sezonā pirmo reizi devušies Sitas mežā stirnu buku medībās uz gaidi. «Sēdējām luktā un gaidījām, kad parādīsies kāds meža zvērs. Protams, cerējām uz buku. Te piepeši uz ceļa iznāca lācis. Zvērs bija diezgan liels. Es pirmo reizi redzēju dzīvu lāci dabā. Bailes gan nebija, — kā nekā es biju luktā, bet lācis uz zemes. Ķepainis brītiņu pastāvēja, tad pārgāja pāri ceļam un devās dziļāk mežā. Tas bija neliels, bet iespaidīgs un saviļņojošs brīdis,» stāsta Valdis un piebilst, ka emociju bijis pietiekami. To laikam sajutis arī buks un tovakar tā arī nav parādījies.

Izveido Balvu pilsētas pilsētvides komisiju

Līdz šim Balvu pilsētā darbojās apstādījumu aizsardzības komisija. Tās darbībai paplašinoties, komisija pārveidota par pilsētvides komisiju, kuras nolikumu apstiprināja domes sēdē. Komisijas uzdevums ir no ekoloģiskā, ainaviskā, ēku ekspluatācijas un būvniecības viedokļa izvērtēt iespējamās darbības apstādījumos un dot slēdzienu par apstādījumu saglabāšanu, atjaunošanu, rekonstrukciju vai likvidēšanu, kā arī sniegt atzinumus mazo arhitektūras formu, reklāmas skiču, žogu uzstādīšanas un labiekārtošanas projektiem, lemt par ēku un būvju nojaukšanu, fasāžu sakopšanu. Komisija arī izskata iesniegumus, ierosinājumus un priekšlikumus par pilsētvides jautājumiem. Pēc rakstveida iesnieguma komisija ierodas uz vietas un pieņem lēmumu par iespējamo darbību apstādījumos: apstādījumu elementu likvidēšanu, vainagošanu, pārstādīšanu, sakopšanu vai saglabāšanu. Savrupmāju dārzos komisija lēmumus pieņems tikai par dekoratīvajiem kokiem. Komisijai ir tiesības apturēt vai aizliegt apstādījumu teritorijās darbības, kas ir pretrunā ar Balvu pilsētas saistošajiem noteikumiem «Balvu pilsētas teritorijas labiekārtošanas, apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības noteikumi».

«Vaduguns»

LUDZAS RAJONĀ

Lietuvieši glezno Ludzu

Jūnijā Ludzas un Moletu rajona (Lietuva) mākslinieki atklāja plenēru *A la prima jeb no 12 līdz 12*. Mākslinieki strādā brīvā dabā un nav šaubu, ka gleznainā Ludza iedvesmoja ikvienu.

Pēc dažām dienām jau tika atklāta plenēra laikā paveikto darbu – skiču, uzmetumu, gleznojumu – izstāde *100% svaigs*. Ideja par plenēru radās jau pagājušajā gadā. Tās realizāciju virzīja J.Soikāna Ludzas mākslas skola un rajona kultūras centrs, finansiāli atbalstīja Ludzas rajona padome un Kultūrkapitāla fonds.

Smilgās vecās lietas ieguvušas jaunu mūžu

Nav liela māksla iekārtot savu sētu, ja tev ir daudz naudas. Cilvēkam pašam lielāks prieks un gandarījums ir tad, ja kaut ko esi izdomājis un paveicis savām rokām. Daudz pārsteigumu un asprātīgu risinājumu vienkāršām lietām ir *Smilgu* māju pagalmā Lendžu pagastā. Arvīds Matvejenko tur dzīvo jau 18 gadus, kad ģimene uz turieni pārcēlās no Blontiem, kur mita daudzdzīvokļu mājā.

Pagalmā saimnieks no betona izveidojis asprātīgas figūras. Brīvā dabā tās iekļaujas ļoti organiski – omulīgs večuks, kam padusē iesprausta īsta pirtsslota, zem liepiņas večuks un vecenīte uz mirkli piesēduši atpūsties, aiz akas krūmos paslēpies zaķis. Par večuku figūrām saimniekam ir anekdotisks gadījums no dzīves. Vienās mājās pēc pasūtījuma tās novietotas pagalmā vēlā vakarā. Vecā saimniece par to nav zinājusi un no rīta bijusi ļoti izbrīnīta, skat, mans Francis ar kaimiņu jau tik agri plītē un vēl nekustas.

Kamīnus un krāsnis Arvīds sāka mūrēt tikai tad, kad pašam vajadzēja pārlikt krāsnis, bet meistaru nevarēja sarunāt. Prasme radās strādājot, tagad Arvīds ir jau iecienīts meistars. Pašmāju dārza kamīns labi izskatās, tajā var ne tikai cept šašlikus un desiņas, bet arī žāvēt vistas.

Pie kamīna – akmens galds. Kādreiz tas kalpojis par slieksni. Lai nostiprinātu akmeni uz metāla kājām, to vajadzējis celt četriem stipriem vīriem. Īpaša vieta ir pirts, tās veranda atgādina nelielu muzeju – veci gludekļi, lampas, darbarīki.

Arvīds meistaro arī praktiskas lietas. No dažādām detaļām, kas atrastas lūžņos, uzbūvēts traktoriņš. Eiropas glancētā spīduma tam nav, bet visus darbus dara bez aizķeršanās. Pie ābeles novietots *mazgāmutis* – roku mazgājamā ierīce, kam izmantota vecās veļas mašīnas «Rīga» ūdens tvertne, kurai pierīkots krāns. Šķiet, ka katra veca un nederīga manta Arvīda rokās iegūst otru mūžu.

«Ludzas Zeme»

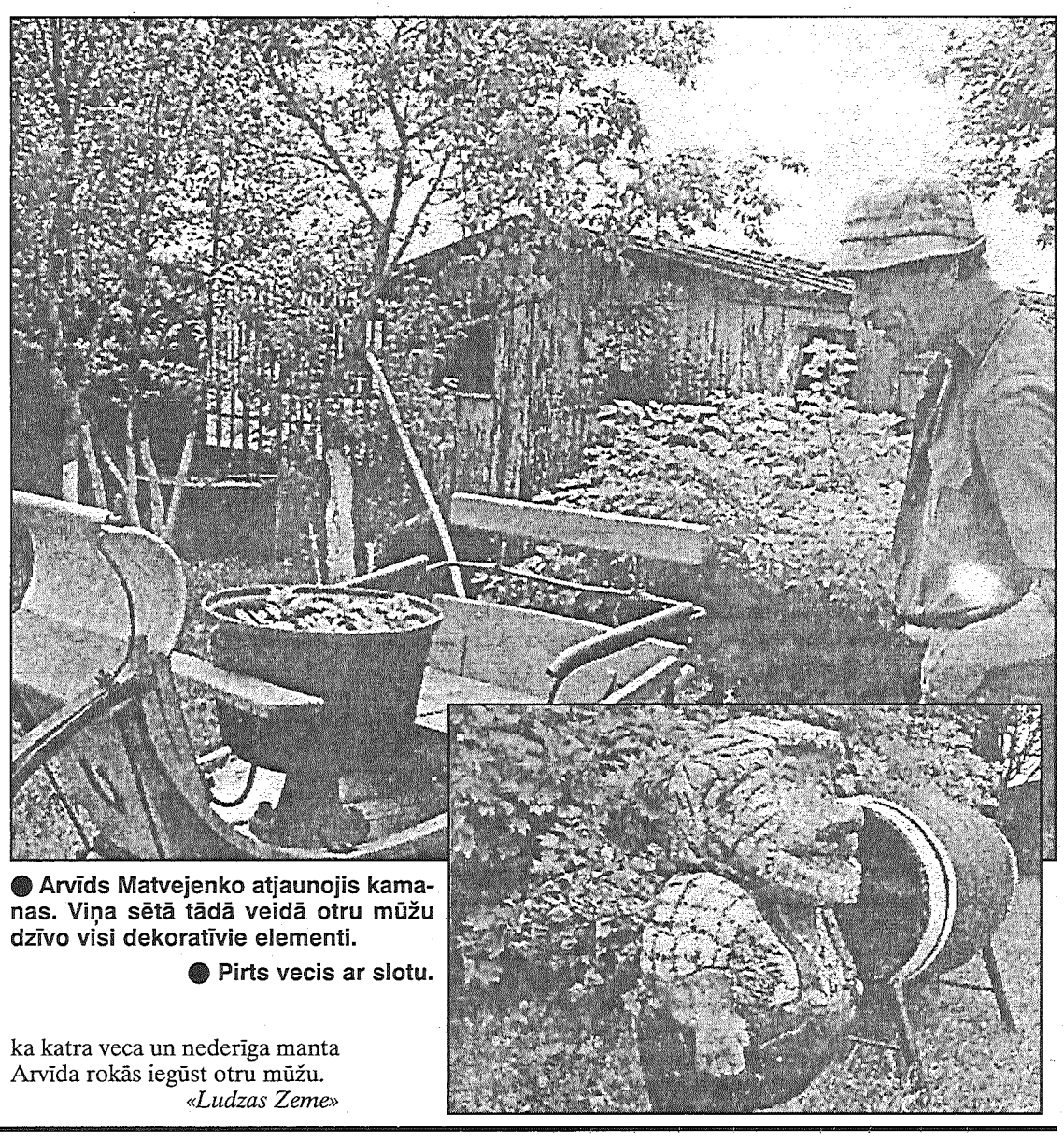

● Arvīds Matvejenko atjaunojis kamanas. Viņa sētā tādā veidā otru mūžu dzīvo visi dekoratīvie elementi.

● Pirts vecis ar slotu.

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Par bērnu izraisīto ugunsgrēku profilaksi

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) pēdējo gadu statistika liecina, ka tieši pavasarī un vasarā pieaug to ugunsgrēku skaits, kurus izraisa bērnu rotaļas ar uguni.

Bojāgājušo/cietušo bērnu skaits pa gadiem:

1996. - 18/5,	2001. - 10/14,	2004. - 11/15,
1997. - 8/10,	2002. - 11/15,	2005. gadā
1998. - 12/21,	2003. - 14/16,	līdz 1. jūnijam 7/13
1999. - 9/11,		

Tiek nodarīti materiālie zaudējumi, un diemžēl cieš arī paši bērni. Pat ja ugunsnelaimē nav gūtas fiziskas traumas, notikušā psiholoģiskais pārdzīvojums var atstāt nopietnas sekas bērna turpmākajā attīstībā. Ne katru bērnu izraisīto ugunsgrēku var dēvēt par draiskulību. Bērnu nepareizu rīcību ar uguni var veicināt gan zinātkāre, pārgalvība, blēņas, gan neprasme veikt saimniecības darbus.

Tā šogad Jelgavas rajona Sidrabenes pagastā trīs bērni izdomāja šķūnī parotaļāties ar sērkociņiem. Spēles laikā aizdegās kūts, šķūnis un garāža, kas atradās zem viena jumta. Liesmas plosījās 130 kvadrātmetru platībā, nesaudzējot arī vienu no nelaimes gadījuma izraisītājām, 9 gadus vecu meitenīti. Viņa guva abu kāju apdegumus. Ugunsgrēka nodarītie materiālie zaudējumi Ls 2300.

Bērnu draiskulības lielu postu nodarīja arī Dobeles rajona Ukru pagastā, kur dega saimniecības ēkas 190 kv. m platībā, kūts 80 kv. m platībā un 30 t siena. Tiešie materiālie zaudējumi Ls 4200.

Cēsu rajona Raunas pagastā 2. jūnijā dega saimniecības ēka 132 kv. m platībā. Te zem viena jumta bija klēts, siena un malkas šķūnis. Sākumā liesmas mēģinājusi dzēst pati mājas saimniece, taču, kad tās jau bija pārmetušās uz jumtu, izsauca ugunsdzēsējus. Vēlāk noskaidrojās, ka nelaimes vaininiece ir piecgadīgā Anna, kura siena šķūnī rotaļājās ar sērkociņiem.

Pērn no bērnu bīstamajām rotaļām izcēlās 193 ugunsgrēki, kuros nodarīti tiešie materiālie zaudējumi Ls 45 384. Savukārt 2003. gadā — 183 ugunsgrēki ar Ls 19 316 zaudējumiem. 2002. gadā — 225 ugunsgrēki, kuros tiešais materiālais zaudējums bija Ls 36 774.

No bērnu rīcības ar uguni ir degušas gan dzīvojamās mājas un saimniecības ēkas, gan siena un malkas šķūņi, gan dārza mājas un garāžas. Lai pieaugušie netraucētu bīstamās rotaļas, nerātņi nereti izvēlas arī pamestas ēkas vai jaunbūves. Piemēram, 16. maijā Liepājā M.Ķempes ielā pie Liepājas ezera bērni pamestā koka šķūnī aizdedzināja grīdu. Savukārt 20. maijā Ventspilī, Kr.Valdemāra ielā vienstāvu neapdzīvotā ēkā bērni aizdedzināja atkritumus, bet Torņa un Vasarnīcas ielu krustojumā neapsaimniekotā ēkā, bijušajā armijas daļas hospitālī, — sienas skapi.

Kā liecina statistika, visbiežāk bērnu izraisītie ugunsgrēki izceļas laika posmā no plkst. 15.00 līdz 19.00. Tā, piemēram, no bērnu rotaļām ar uguni reģistrētajiem ugunsgrēkiem 11% izcēlušies laika posmā no plkst. 17.00 līdz 18.00, 12% — no plkst. 18.00 līdz 19.00.

Šogad maijā drošības nedēļas laikā gandrīz visās Latvijas skolās VUGD darbinieki ir stāstījuši skolēniem, kas jādara, lai nepieļautu ugunsnelaimi, un kā rīkoties ugunsgrēka gadījumā. Tomēr arī vecākiem būtu jāpārrunā ar saviem bērniem drošības jautājumi, ņemot vērā bērna vecumu un raksturu, kā arī dzīves vietu. Vecāku uzdevums ir nevis bērnu nosodīt, bet izglītot, kā arī likt izprast, ka par ugunsgrēku jāziņo nekavējoties, jo tad ir iespējams glābt gan cilvēkus, gan ēkas. Turklāt pats svarīgākais ir tieši personīgais paraugs. Ja tētis smēķējot iet lopiem pēc siena, tad iespējams, ka dēls, lai izmēģinātu savu pirmo cigareti, izvēlēsies tieši siena šķūni.

Raksturīgi tas, ka bērni no 10 līdz 14 gadu vecumam visbiežāk izraisa ugunsgrēkus tieši šķūņos, dārza mājās, saimniecības ēkās. Šī vecuma bērniem jau ir pārliecība par savu prasmi rīkoties ar uguni, taču vēl aizvien nav visu nepieciešamo iemaņu. Citu bērnu sabiedrībā ir vēlme padižoties ar savu drosmi, kas visbiežāk robežojas ar pārgalvību. Tādēļ vecākiem būtu jāpārrunā, kādas nelaimes var izraisīt sākumā šķietamas nevainīgas draiskulības. Arī statistika liecina, ka ugunsgrēkos visbiežāk cieš pusaudži no 10 līdz 14 gadu vecumam un bērni līdz četriem gadiem. Mazie bērni vēl tikai apgūst pirmās dzīves iemaņas un vecākiem vajadzētu ne tikai mācīt, kā rīkoties, bet arī pieskatīt, un, pat uz mirkli atstājot vienus, raudzīties, lai viņiem nebūtu pieejami sērkociņi vai šķiltavas, nevarētu piekļūt pie iekurtas krāsns. Tā, piemēram, šogad Tukuma rajona Jaunsātu pagastā dūmos nosmaka trīs gadus vecs zēns, kura vecāmāte uz īsu brīdi bija devusies uz kūti, atstājot mazuli istabā pie aizdedzinātas sveces.

	2003.g.	2004.g.	2005.g.
janvāris	5	13	8
februāris	13	3	2
marts	18	4	13
aprīlis	20	35	16
maijs	39	33	15
jūnijs	19	17	
jūlijs	10	18	
augusts	14	24	
septembris	15	16	
oktobris	12	14	
novembris	9	5	
decembris	12	11	
KOPĀ	**186**	**193**	**54**

Šogad ugunsgrēkos gājuši bojā **septiņi** bērni, un viņu nāvē ir vainojama tieši pašu vecāku neuzmanīgā rīcība ar uguni. Mazi bērni bija atstāti mājās bez uzraudzības laikā, kad kurējās krāsns.

I.Vetere,
VUGD preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vecākā inspektore

POLICIJAS ZIŅAS

No 20. līdz 26. jūnijam Preiļu rajona policijas pārvaldē reģistrēti 49 iesniegumi, no kuriem četri bija par notikušiem ceļu satiksmes negadījumiem, 10 – par ģimenes skandāliem, astoņi – par zādzībām, bet 16 gadījumos reģistrētas huligāniskas darbības.

Huligāni pie Preiļu novada domes sociālā dienesta

20. jūnijā saņemts iesniegums par to, ka Preiļu novada domes sociālā dienesta ēkā kādām durvīm salauzts rokturis un aprakstīti logu stikli, kā arī kāpņu margas. Īpašumam nodarīts materiālais zaudējums 50 latu apmērā.

Nepakļāvās policijas darbiniekiem

20. jūnijā Līvānu iedzīvotājs, 1958. gadā dzimušais Edgars, būdams alkohola reibumā, nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, traucēja dežūrdaļas darbu. Par to vainīgajam sastādīts administratīvais protokols.

26. jūnijā, būdams alkohola reibumā, policijas darbinieku likumīgajām prasībām nepakļāvās arī 1979. gadā dzimušais Preiļu iedzīvotājs Arturs. Vainīgajam sastādīts administratīvais protokols.

Veikalā nenorēķinājās par precēm

21. jūnijā policijā saņemts iesniegums par to, ka Līvānos veikalā «Saulīte» 1949. gadā dzimušais Mefodijs nenorēķinājās par precēm. Tiek lemts par krimināllietas ierosināšanu.

Nelikumīgi tirgoja pašbrūvētu alkoholu

22. jūnijā Līvānos 1955. gadā dzimusī Tatjana savās mājās nelikumīgi tirgoja pašbrūvētu alkoholu. Vainīgajai personai sastādīts administratīvais protokols, kā arī izņemts viens litrs šķidruma, kam bija izteikta alkohola smaka.

Skandalēja bārā Līvānos

22. jūnijā Līvānos bārā «Vindex» policijas darbinieku likumīgajām prasībām nepakļāvās 1969. gadā dzimusī Nataļja. Sieviete bija alkohola reibumā. Vainīgajai sastādīts administratīvais protokols.

Dubnā atrada noslīkušu vīrieti

24. jūnijā Līvānos Dubnas upē tika atrasts noslīcis 1944. gadā dzimis vīrietis. Vardarbīgas nāves pazīmes netika konstatētas.

Iereibis skandālists no Turkiem

24. jūnijā Līvānu novada Turku pagastā, būdams alkohola reibumā, 1957. gadā dzimušais Grigorijs veica huligāniskas darbības pret 1976. gadā dzimušo Kasparu. Bez tam vīrietis nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Vainīgajam sastādīts administratīvais protokols.

Avārija ar diviem cietušajiem

24. jūnijā, vadot automašīnu Mercedes Benz E320 pa ceļu Līvāni — Preiļi, 1962. gadā dzimusī automašīnas vadītāja Olga netika galā ar transportlīdzekli, nobrauca no ceļa un grāvī avarēja. Ne gadījumā bojā automašīna, bet pasažieres, 1950. gadā dzimusī Gaļina un kāda 1975. gadā dzimusi Vācijas pilsone, ar traumām medicīniskās palīdzības sniegšanai nogādātas Jēkabpils slimnīcā.

Apzagts dzīvoklis Līvānos

25. jūnijā policijā saņemts iesniegums par to, ka Līvānos no 1976. gadā dzimušajam Aleksandram piederošā dzīvokļa nozagtas dažādas mantas.

Uzbrauca gājējam

25. jūnijā Līvānos, vadot automašīnu Fiat Bravo, 1980. gadā dzimušais Andris uzbrauca gājējam, 1989. gadā dzimušajam Vladimiram, kurš gāja pa ielas vidu. Cietušais medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts Jēkabpils slimnīcā.

Skandāli un sīkais huligānisms

20. jūnijā Līvānu novada Rožupes pagastā 1965. gadā dzimušais Jānis alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu.

21. jūnijā Vārkavas pagastā par sīko huligānismu administratīvais protokols sastādīts 1967. gadā dzimušajam Normundam.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes jūlijā

LAIKS	*LIETAS DALĪBNIEKI*	*BŪTĪBA*
4. jūlijā pulksten 10.00	Sandis Maļcāns	KL 260.(3)
7. jūlijā pulksten 10.00	Aleksandrs Kūkusiliņš	KL 260.(2)
12. jūlijā pulksten 10.00	Andžejs Ribakovs	KL 231.(2)
13. jūlijā pulksten 11.00	Māris Mainulis	KL 231.(2)
18. jūlijā pulksten 14.00	Pēteris Pūdnieks	KL 170.
18. jūlijā pulksten 10.00	Igors Ivanovs	KL 185. (1)
20. jūlijā pulksten 10.00	Ligita Vilkauša, Viktorija Lukjanova	KL 180. (1)
21. jūlijā pulksten 10.00	Edgars Gžibovskis	KL 272. (2)
25. jūlijā pulksten 10.00	Oļegs Čerņevičs	KL 175. (3)
25. jūlijā pulksten 14.30	Jānis Lietaunieks	KL 180. (1)
26. jūlijā pulksten 14.30	Andrejs Birums	KL 231.(2)
26. jūlijā pulksten 10.00	Jānis Žnutiņš	KL 186. (1)
27. jūlijā pulksten 10.00	Jevģenijs Boļšakovs	KL 157.

Malaizija – pirmā

Malaizija būs pirmā valsts pasaulē, kurā transportlīdzekļu tehniskajās pasēs visu informāciju dublēs mikročips.

Šādus dokumentus iedzīvotājiem šī Austrumu valsts transporta ministrija izsniegs jau šogad. Agrākās transportlīdzekļa reģistrācijas apliecības Malaizijā bija drukātas uz papīra kā Latvijā. Jaunās tehniskās pases teorētiski nav viltojamas atšķirībā no ierastajām.

Otrs pamudinājums ir tāds, ka Malaizijā ir daudzas šādu karšu izgatavotāju rūpnīcas, kas kartes spēj izgatavot un piedāvāt lētāk. Neviens gan neprognozē, kad tagadējās pases tiks nomainītas pret jaunajām. Dokumentu apmaiņa ir obligāta tikai spēkrata pārreģistrācijas gadījumos.

Malaizijā reģistrēti vairāk nekā 13 miljoni transportlīdzekļu, krietna daļa no tiem ir motorolleri.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Aptaujas rezultāti internetā (no 20. līdz 26. jūnijam)

Vai lepojaties ar sava pagasta/novada sakoptību?

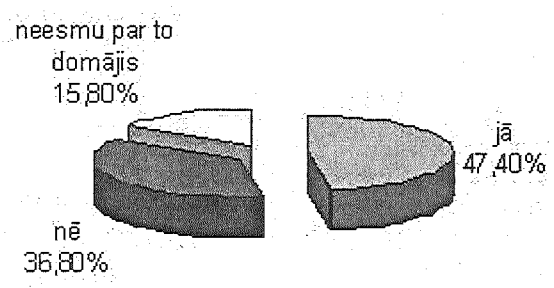

● «Novadnieka» interneta mājas lapā *www.novadnieks.lv* izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

Ievērībai! Cien. sludinājumu iesniedzēji!
Sludinājumu publicēšana par lauksaimniecības produktu pirkšanu un pārdošanu vairumā ir MAKSAS PAKALPOJUMS.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

Bezmaksas PRIVĀTSLUDINĀJUMS

Rubrika _____ **Derīgs līdz 30. jūnijam.**

T	ā	l	r	.																								

Talonā jāieraksta sludinājums tikai par vienu objektu.

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtiņa — viena zīme.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 53-07057.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____
Adrese, tālr. _____
Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē
Maksa Ls 0,24 (ar PVN).
Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Bez maksas NETIEK PUBLICĒTI: apsveikumi, līdzjūtības, pateicības, sludinājumi par individuālo uzņēmējdarbību, iepazīšanos, zemes, sertifikātu, kokmateriālu, malkas pirkšanu un pārdošanu vairumā, telpu īrēšanu un izīrēšanu, l/s produktu pirkšanu un pārdošanu vairumā.

SLUDINĀJUMI REKLĀMAS

INFORMĒ
NODARBINĀTĪBAS VALSTS AĢENTŪRA

Vai starpniekam ir licence?

Ieslēpsim, ka daudzu mūsu paziņu, radu un kaimiņu vasaras izaicinājums saistās ar vēlēšanos braukt pastrādāt uz ārzemēm. Arvien biežāk tiek pārskatīti sludinājumi un meklētas firmas, kuras iekārto darbā ārzemēs.

Pirms izvēlēties kādu no darbā iekārtošanās birojiem, jānoskaidro, vai tie ir saņēmuši Nodarbinātības valsts aģentūras izsniegtu licenci. Jebkurai personai ir tiesības iepazīties ar NVA izsniegto licenci, un vai tad, ja sola darbu, piemēram, Kiprā, licencē ir norādīta šī valsts. Izmantojot licencētas darbiekārtošanas firmas palīdzību, mazinās risks tikt piekrāptam vai zaudēt ieguldītos līdzekļus. Informāciju par licencētajām firmām var uzzināt Nodarbinātības valsts aģentūras mājas lapā www.nva.lv vai zvanot pa bezmaksas tālruni **8007700.**

Lai cik uzticama liktos firma, tomēr nevajadzētu doties prom no Latvijas, pirms nav parakstīts darba līgums ar ārvalsts darba devēju. Pie tam līgumam jābūt oriģinālam, abpusēji parakstītam. Darba līgumā jābūt informācijai par veicamo darbu, dzīves vietu, līguma darbības periodu, kā arī informācijai par atpūtas laiku, virsstundu darbu un atvaļinājumu laikiem. Pirms prombraukšanas jābūt darba atļaujai (izņemot — ja dodaties uz Īriju, Lielbritāniju vai Zviedriju) un veselības apdrošināšanas polisei.

ESF NODARBINĀTĪBAS VALSTS AĢENTŪRA PROJEKTU LĪDZFINANSE EIROPAS SAVIENĪBA

SLUDINĀJUMI REKLĀMAS SLUDINĀJUMI

Pārdod

māju ar saimniecības ēkām 2,5 km no Preiļiem. Laba piebraukšana. Tālr. 6786778; 6540193;
graudu tīrāmo mašīnu «Imanta». Tālr. 9222989;
graudu tīrāmo mašīnu «Triumfs». Tālr. 9222989;
iekrāvēju uz MTZ 80 bāzes, MAZ 504V, puspiekabi, riepas. Tālr. 9413486;
zāles pļāvēju «Husqvarna» uz riteņiem. Tālr. 5334503 (rītos vai vakaros);
ūdens sildītāju «Ariston», 100 litri (lēti). Tālr. 5996631;
govi. Tālr. 6329255; 8350935;
sivēnus. Tālr. 5337519; 6362129;
kazas un kazlēnus. Tālr. 9638460;
traktoru MTZ 80. Tālr. 53-50396;
kalēja laktu. Tālr. 5321225;
2 ist. dzīvokli Preiļos, 52 m^2, lodžija, liela virtuve. Tālr. 6302905;
šķirnes ķēvi. Cena pēc vienošanās. Tālr. 54-72574. Špogi.

Pārdod auto

CHRYSLER VOYAGER 916, 3,0i, visas eletrības, labā tehn. stāvoklī. Tālr. 9433883;
OPEL FRONTERA (1992. g. izl., 2.4, lietie diski, el. stikli, spoguļi, lūka, 2800 EUR). T. 6339679;
OPEL KADET (1,6D, dīzelis, jauna AKB, piekabes āķis, ļoti labs dzinējs, signalizācija un centrālā atslēga ar pulti). T. 9266952;
OPEL KADETT (1985.g. izl., zila, TA līdz 20.10.05.). T. 8363505, 4649416 (vakaros);
OPEL KADETT (1.2, 1985. g.izl., lāse, TA līdz 20.10.05., zila, Ls 260). T. 8363505;
OPEL OMEGA CARAVAN (1993./92.g. izl., benzīns, 5 pakāpju ĀK, elektro lūka, stereo, lietie diski, ABS, jaunas riepas, jauna TA) vai maina. T. 9826453, 4623899;
OPEL VECTRA (1989.g. izl., 2 l, melna, Ls 500, bez TA). T. 9402212;
OPEL VECTRA (1991.g. izl., 1,6, 5 l/100 km, centrālā atslēga, el. logi, piekabes āķis, jaunas riepas M+S ar radzēm). T. 8700761;
PEUGEOT 405 (4X4, 1990. g. izl., 1.9 dzinējs, tonēti stikli, dzinēja defekts, lēti). T. 9640173;
RENAULT 12 (1995.g. izl., 1,4, sarkana, TA, pikaps, labā teh. stāvoklī, cena pēc vienošanās). T. 4621513, 6109193;
VAZ - 21013 labā teh. stāvoklī (bez TA, Ls 110). T. 6469917;
VAZ - 2121 (1996.g. izl., ideālā stāvoklī). T. 9194091;
VOLVO - 760 (1983.g. izl., labā stāvoklī, automātiskā ātrumkārba, pelēka, stūres hidropastiprinātājs, automātiskais stiklu pacēlājs, cinkota, ādas salons). T. 8773546;
VW GOLF (1989.g. izl., sarkana, TA līdz gada beigām, Ls 520). T. 6149501;
VW JETTA (1986.g. izl., 1,8, 5 pakāpju ĀK, TA līdz 20.08.2005., slapja asfalta krāsā, labā stāvoklī). T. 6400179;
VW PASSAT (1987. g. izl., sedans, 1.8i, zilā metāliskā krāsā, 5 pakāpju ĀK, 6 l /100 km). T. 9482765;
VW PASSAT VARIANT (1,8 mono, 1989.g. izl., TA līdz 03.2006., 6l/100 km, 1500 EUR). T. 8323761;
VW PASSAT VARIANT (1,8, 1985.g. izl., centrālā atslēga, lietie diski, 5 pakāpju ĀK, relingi, TA līdz 02.2006.). t. 9810465, 4663247;
VW PASSAT VARIANT (2.0i, 1990. g. izl., centrālā atslēga, stūres pastiprinātājs, 5 pakāpju ĀK, velūra salons, stereo, 6 l/100 km). T. 9482763;
VW PASSAT VARIANT GT (1991.g. izl., pelēcīgi zilā metāliskā krāsā, TA). T. 6595580;
VW TRANSPORTER (1983. g. izl., ritošā bremžu sistēma, piekabes āķis, stikli, sānu durvju slēdzene), VW - LT 28 (1985. g. izl., aizmugures tilts un kardānpārvads). T. 9478322;
VW TRANSPORTER (1994.g. izl., 2,4 l dīzeļis). T. 6715455.

Pērk

māju Līvānos un apkaimē. Tālr. 9143721;
angāru vai angāra karkasu. Varu pats demontēt. Tālr. 9792103; 6036109;
smagās automašīnas rezerves daļas. Tālr. 6052801;
divzirgu pļaujmašīnu (lēti). Tālr. 5322929.

Dažādi

traktoru augstspiediena sūkņu remonts, regulēšana. Tālr. 9624167;
varu pieskatīt jūsu bērnu jums vēlamā laikā, savā mājā. Tālr. 9797650.

PĒRK bērza finierklučus un papīrmalku mežā pie ceļa.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 6407800.

PLASTIKĀTA LOGI par supercenu
Līzings, montāža, apdare.
Preiļos, Raiņa bulv. 7a.
Tālr. 5321411, 9822779.

Rēzeknes profesionālā vidusskola
2005./2006. mācību gadam uzņem izglītojamos ar pamatskolas izglītību šādās izglītības programmās:
✔ **DATORSISTĒMAS —**
● kvalifikācija — datorsistēmu tehniķis;
✔ **VIESNĪCU SERVISS**
● kvalifikācija — viesmīlības servisa speciālists;
✔ **ĒDINĀŠANAS SERVISS**
● kvalifikācija — ēdināšanas servisa speciālists.
Mācību ilgums visās izglītības programmās 4 gadi, iegūstot profesionālo vidējo izglītību ar tiesībām iestāties augstskolā.
Visas izglītības programmas ir licencētas un izglītības iestāde ir akreditēta.
Ir dienesta viesnīca un ēdnīca.
Mācību laikā izglītojamie saņem stipendiju.
Dokumentus pieņem no 13. jūnija līdz 15. jūlijam.
Uzņemšanas komisijas darba laiks no 9.00 līdz 15.00., piektdienās no 9.00 līdz 13.00.
Adrese: Jupatovkas ielā 22, Rēzekne. Satiksme ar 1., 5. un 11. mikroautobusu.
Tālrunis uzziņām: 46-33664,
e - pasta adrese: *arodgimn@rdnet.lv*

Pamatojoties uz Veterinārmedicīnas likuma 18. pantu, PVD Preiļu pārvalde
IZSLUDINA KONKURSU uz veterinārārsta vietu Sīļukalna pagastā.
Pretendentiem griezties PVD Preiļu pārvaldē Daugavpils ielā 59, Preiļos.
Tuvāka informācija pa tālr. 6365638; 5307048.

PĒRK pļavas, mežus (arī izstrādātus), kā arī īpašumus pie ūdeņiem, apbūves gabalus.
Tālr. 6452353.

Jaunaglonas arodvidusskola
2005./2006. māc. g. uzņem audzēkņus sekojošās izglītības programmās:
- **Tūrisma pakalpojumi —** *apm. laiks 4 gadi;*
- **Ēdināšanas serviss —** *apm. laiks 3 gadi;*
- **Autotransports** — *apm. laiks 3 gadi;*
- **Koka ēku celtniecība —** *apm. laiks 1 gads;*
- Pedagoģiskās korekcijas grupas **«Būvdarbi»** un **«Ēdināšanas serviss»** — *apm. laiks 2 gadi (8 kl.).*

Skolā ir dienesta viesnīca, ēdnīca, kafejnīca, darbojas sporta un pašdarbības pulciņi. Ērta satiksme.
Adrese: Ezerkalna iela 4, Jaunaglona, Aglonas pag., Preiļu raj., LV 5313.
Tālr. / fakss 5381252; 9710802.

Pastāvīgi iepērk apses zāģbaļķus
Ø no 21 cm
cena līdz 26 Ls/m^3
Pircēja transports.
SIA «ANGRO»
T. 9454553; 9236083.

Firmai vajadzīgi C; E kategorijas AUTOVADĪTĀJI.
Tālr. 6554719.

Ārzemju investors pērk mežu ar zemi (arī lietošanas tiesības) par labu samaksu
Galēnu, Rudzātu, Saunas, Silajāņu, Stabulnieku un Sīļukalna pagastos.
Tālr. 9192774; 9228725; 5068515. Fakss 5068514.

AGLONAS PAGASTA PADOME 22.06.2005. ir pieņēmusi lēmumu, protokols nr.15, paragrāfs 2, nodot izvērtēšanai un sabiedriskajai apspriešanai detālplānojuma projektu Aglonas pagasta zemes gabalam «PURENĪTE» (kad. Nr.7642-004-0189), kas atrodas dabas parka teritorijā.
Detālplānojumu sabiedriskās apspriešanas otro posmu organizēt no 28.06.2005. - 26.07.2005.
Visi interesenti var iepazīties ar detālplānojuma projektu Aglonas pagasta padomes telpās darbdienās no plkst. 9.00 - 17.00 (otrajā stāvā). Sabiedriskās apspriešanas sanāksme notiks 06.07.05. plkst. 11.00. Savus priekšlikumus rakstiski adresēt: Aglonas pagasta būvvaldei, Somersētas ielā 34, Preiļu rajons, LV-5304, norādot vārdu, uzvārdu, personas kodu un pastāvīgo adresi, bet juridiskām personām — nosaukumu, adresi, reģistrācijas numuru.

Šonedēļ Rīgā notiek IX skolēnu dziesmu un deju svētki. Kāds, jūsuprāt, ir galvenais šo svētku ieguvums?

Vera Raubiška, Līvānu iedzīvotāja:

— Tā ir brīnišķīga tradīcija, ko nekādā gadījumā nedrīkstētu pārtraukt. Kad mācījos vidusskolā, pati ar lielu aizrautību dziedāju korī, braucām uzstāties arī uz Preiļiem. No šādiem svētkiem saglabājušās visjaukākās atmiņas, sākot ar kopīgo braucienu uz Rīgu un beidzot ar lielisko atmosfēru gājienā un koncertā. Šogad darba dēļ neizdosies noskatīties koncertu, taču radu meitēns dzied Līvānu 1. vidusskolas korī, tāpēc par iespaidiem uzzināšu no viņas stāstītā.

Edgars Starostnieks, Stabulnieku iedzīvotājs:

— Bez šaubām, dziesmu un deju svētki dod lielu ieguldījumu jaunatnes kultūras līmeņa paaugstināšanā. Ļoti sen, kad mācījos skolā, pats biju deju kolektīva dalībnieks un par svētkiem saglabājušās tikai pozitīvas atmiņas. Protams, tajā vecumā neiztikām arī bez jautrošanās, tas bija jauki. Būs jāskatās koncerts pa televizoru, jo pašam uz Rīgu aizbraukt neizdosies, lai gan klātbūtnes efekts «Skonto» stadionā un Mežaparka estrādē ne ar ko nav salīdzināms.

Ņina Babčuka, Preiļu iedzīvotāja:

— Tradīcija ir skaista, to noteikti vajag attīstīt arī turpmāk. Diemžēl pašai nekad nav bijis iespēju koncertus Rīgā skatīties klātienē. Kad meita mācījās Preiļu Valsts ģimnāzijā, arī viņa vēlējās darboties kādā deju kolektīvā. Taču dejot jāsāk jau kopš mazotnes, vēlāk iemācīties ir grūtāk. Tas ir brīnišķīgi, ka tiek rīkoti svētki, ka tie daudziem tūkstošiem cilvēku sagādā patiesu prieku.

Aija Bitinas, Vārkavas pagasta iedzīvotāja:

— Dziesmu un deju svētki dot daudz laba. Bērniem tas ir skaists mērķis – cītīgi gatavoties, gūt panākumus un saņemt šo balvu – kopā ar citiem labākajiem kolektīviem no visas valsts pieskandināt Mežaparka estrādi. Vēl lielāks gandarījums ir vecākiem, kuri var lepoties ar savu bērnu panākumiem. Divas reizes esmu skatījusies noslēguma koncertus, kas bija neaizmirstami. Galu galā, kam lai citam pašvaldības dotu naudu, ja ne šādiem sarīkojumiem. Finansiāli tas ir smagi, bet vērtīgi.

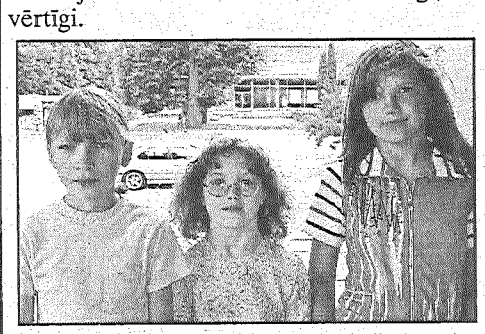

Diāna Daukšte, Diāna Gavrilova un Sveta Gavrilova, Preiļu 2. vidusskolas audzēknes:

— Mēs dziesmu un deju svētkos nepiedalīsimies, arī dzirdējušas par tiem esam maz. Laikam jau tas ir skaisti, mums arī gribētos svētkus redzēt. Mums patīk dejot, varbūt kādreiz aizbrauksim arī uz dziesmu un deju svētkiem.

L.Kirillova
M.Rukosujeva foto

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Starptautiskās klases dziednieki Zigfrīds LIEDE un Silvija PUMPURE dziedina:
✔ visas kaites (arī trofiskās čūlas),
✔ palīdz atbrīvoties no alkohola, smēķēšanas, azartspēlēm, u.t.t., ģimenes, biznesa problēmu risināšanā. Strādā arī pēc fotogrāfijas.
Pieņems 29. jūnijā Preiļu kultūras namā (ieeja no sētas puses), no 9.00-12.00.
Pieteikties personīgi. Tālr. 9656936, 9966589.

AS «Lombards Moda»
IZSNIEDZ KREDĪTU PRET ĶĪLU
Ķīlā pieņem ZELTU (375° — Ls 1,90 par gramu; 583° - 585° — Ls 3,50 - 4,20; 750° — Ls 4,50; zobu zelts — Ls 4,90; zelta monētas — Ls 6,50); SUDRABS (jebkura prove — Ls 0,07 par gramu). AUTOMAŠĪNAS, video un audioaparatūru, sadzīves un mežizstrādes tehniku, nekustamos īpašumus (2% - 12% mēnesī), antikvariātu (gleznas, ikonas, mēbeles, pulksteņi u. c.).
Darba laiks no plkst. 9 līdz 18 darbdienās, brīvdienas : sestdiena un svētdiena.
Adrese : Krāslava, Vienības ielā 6. Tālr. 5623035

SIA «RANKO» iepērk mājlopus dzīvsvarā. Samaksa tūlītēja. Tālr. 42807, 9161121.

Latgales Finansu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle piedāvā
✔ **kredītus pret nekustamo īpašuma ķīlu.**
Preiļi, Raiņa bulvāris 13, 300. kab. poliklīnikā. Līvānos (tikai otrdienās, iepriekš jāpiezvana) kultūras nama ēkā. Tālr. 5324164, 8345847.

A/s «Latgales Finansu un investīciju kompānija» pensionāriem un invalīdiem jūnijā piedāvā kredītus bez ķīlas līdz Ls 500 ar 2,5% likmi mēnesī.
Līvānos (otrdienās), Preiļos, Raiņa bulv. 13 - 300.
Tālr. 5324164.

SIA «AIBI» iepērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.
Tālr. 4871804, 9445135, 4871185, 9478728.

PĒRK melnos un krāsainos metāllūžņus. Tālr. 6323219
КУПЛЮ лом черного и цветного металла. Тел. 6323219.

Sakarā ar uzņēmuma paplašināšanos
SIA «RANKO»
pastāvīgam darbam meklē
LOPU KĀVĒJUS un MĀCEKĻUS
lieljaudas lopkautuvei Cēsu rajona Vecpiebalgas pagasta «Mādaros».
Var būt arī bez pieredzes.
Tālr. 6338022 (Antra).

30. jūnijā un 4. jūlijā z/s pārdos šķirotus dējējvistu un broilercāļus, baltus, raibus, zilganus, brūnus jaunputnus (3-6 mēn.), dējējvistas (10-14 mēn.), Pekinas pīlēnus un pelēkos zoslēnus, gaiļus (arī maina), baltos platkrūšu tītarus pēc pieteikuma, barību. Gailīšos 7.20, Riebiņos 7.35, Preiļos 7.50, Pieniņos 8.20, Stabulniekos 8.35, Galēnos 8,50, Sīļukalnā 9.00, Polkoronā 9.15, Smeiteros 9.25, L.Anspokos 9.35, Prīkuļos 9.45, Rudzātos 10.00, Steķos 10.15, Turkos 10.25, Zundānos 10.35, Jaunsilavās 10.45, Līvānos 11.00, Rožupē 11.35, Vanagos 11.45, Sutros 12.00, Ančkinos 12.15, Piliškās 12.30, Vārkavā 12.45, Upmalā 13.00, Rimicānos 13.10, Arendolē 13.25, Pelēčos 13.40, Ārdavā 13.55, Aglonā 14.10, Jaunaglonā 14.20, Aglonas st. 14.35, Aizkalnē 14.50, Raudavkā 15.00. **Tālr. 5321270, 8335313.**

SIA «VILCĀNS V»
Līvānos, Alejas ielā 19
(Ubaglīcī pie pilsētas stadiona)
izgatavo melnā zviedru granīta pieminekļus, apmales un melnās betona apmales.
Tālr. 6469426, 53 41555 pēc 20.00.

SIA «DIŽMEŽS» Jēkabpilī
PĒRK NEŠĶIROTUS BĒRZA FINIERKLUČUS.
MŪSU TRANSPORTS.
Tālr. 9397979.

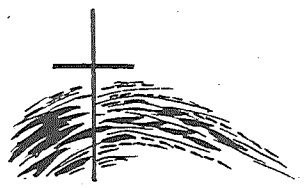

Šī vasara paliks, raudot upeņu asarām melnām un rūgtām ...
Dalām sāpju smeldzi ar Edgaru Voitkeviču un viņa ģimeni, TĒTI pēkšņi zaudējot.
Klasesbiedri, audzinātāja, vecāki

Skumji noliec galvas priedes klusās,
Nolīst ziedos rīta mirdzums silts.
Nošalc vēsma mierīga, lai salda dusa,
Lai tev viegla dzimtās zemes smilts.
Izsakām dziļu līdzjūtību Lūcijai Jasevičai, VĪRU kapu kalniņā pavadot.
SIA «Lauku tehnika» kolektīvs